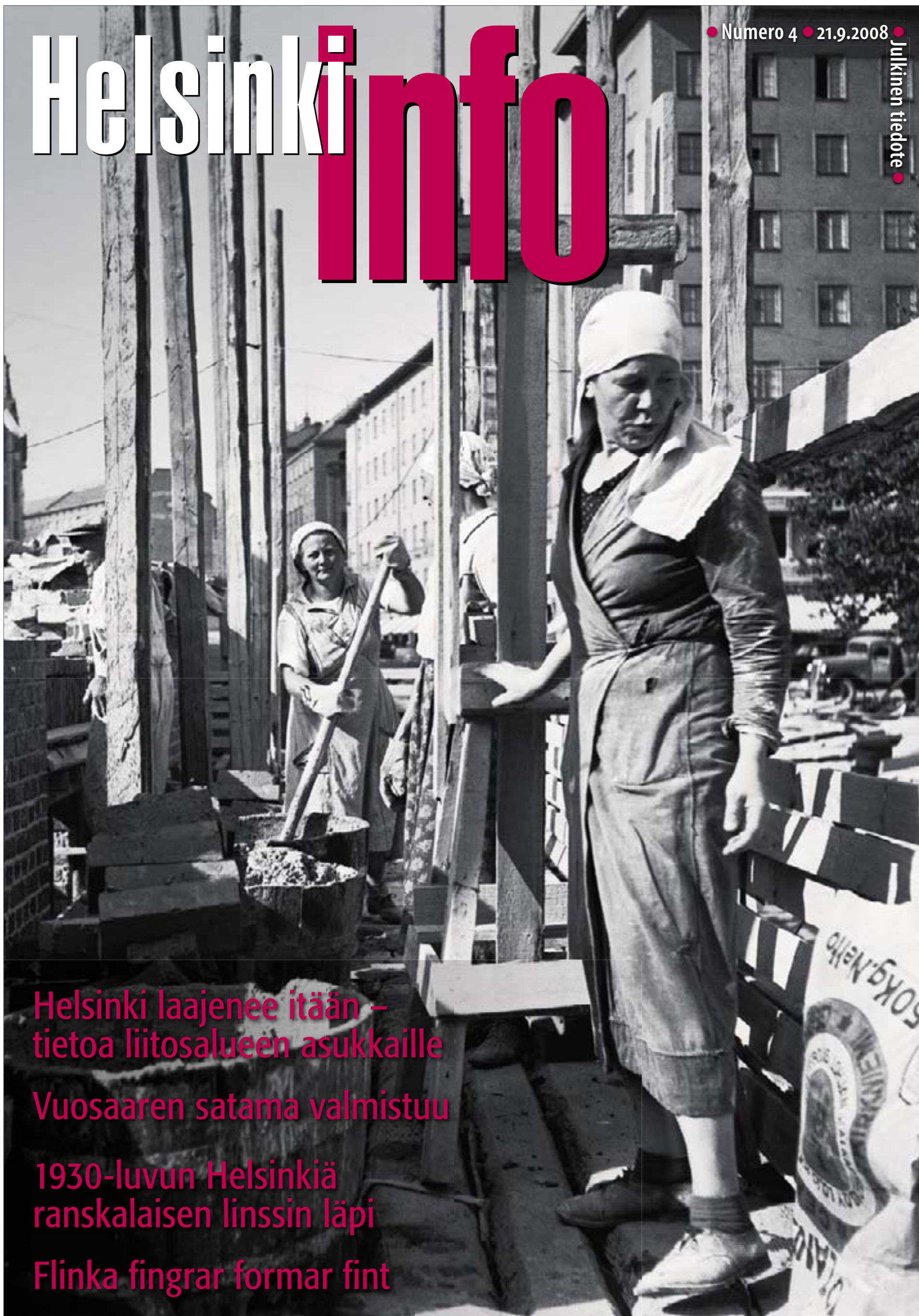

Helsinki info

Numero 4 • 21.9.2008

Julkinen tiedote

Helsinki laajenee itään –
tietoa liitosalueen asukkaille

Vuosaaren satama valmistuu

1930-luvun Helsinkiä
ranskalaisen linssin läpi

Flinka fingrar formar fint

Helsingin kaupungin kuvapankki, kuva Testure Oy

■ Päätöimittajalta

Muutosten myllerryksessä

Syksy tuo suuria muutoksia pääkaupunkiseudun elämään – ja oivan mahdollisuuden vaikuttaa tulevaisuuteen.

Vuosaaren satama avautuu loppusyksystä. Tavarasataman siirtyminen pois Helsingin niemeltä mahdollistaa laajojen ranta-alueiden vähittäisen uudelleenrakentamisen kantakaupungin alueella. Satama ja sen laaja yritys- ja työpaikka-alue luovat uutta dynamiikkaa koko itäiseen Helsinkiin ja laajemmallekin.

Helsingin hallinnoima yhtenäinen maa-alue kasvaa ensimmäisen kerran sitten Vuosaaren liitoksen vuonna 1966, kun kaupunkiin liitetään Sipoosta ja Vantaalta runsaan 30 neliökilometrin suuruinen alue. Vuoden vaihtuessa kotikuntaa vaihtaa noin 2 000 nykyistä sipoolaista ja vantaalaista, joiden tarvitsemista palveluista kaupungin on pystyttävä alusta lähtien vastaamaan.

Kaupunkirakenteessa painopiste siirtyy näin hiukan itään päin ja samalla tiivistyvä yhteistyö Sipoon kunnan kanssa avaa uusia mahdollisuuksia koko laajalle Helsingin seudulle tärkeiden hankkeiden, palvelukokonaisuuksien, kaavoituksen ja liikenteen kehittämiseen.

Helsingin perinteikäs kaupungintalo on sekin muutoksen kourissa. Edellisestä myllerryksestä 1960-luvulla onkin jo aikaa. Silloin professori **Aarno Ruusuvoori** uudisti **C.L. Engelin** 1800-luvulla hotelliksi suunnitteleman rakennuksen moderniksi toimistotaloksi.

Nyt kaupungintalon jyrkät ovet avataan kaupunkilaisille. Jugendsalin korvaava uusi neuvonta- ja näyttelytila avautuu Kauppatorin varrelle katutasoon marraskuussa. Päätäjätkin siirtyvät näin konkreettisesti lähemmäksi kuntalaisia, sillä niin kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus kuin kaupunginjohtajat työskentelevät kaupungintalokorttelissa – kuulomatkan päässä alaulan pian täyttävistä aktiivisista ja uteliaista helsinkiläisistä.

Lokakuun kunnallisvaaleissa Helsinki saa uuden kaupunginvaltuuston, joka aloittaa nelivuotisen kautensa vuoden 2009 alussa. Kunnallisvaaleissa äänestetään huomattavasti laiskemmin kuin esimerkiksi presidentinvaalissa, mikä on sikäli merkillistä, että juuri kuntien hoitamat peruspalvelut ovat lähimpänä ihmisten arkea.

Palvelujen muutokset vaikuttavat eri tavalla eri kansalaisryhmiin: nuoriin ja vanhoihin, miehiin ja naisiin, perheellisiin ja sinkkuihin, maahanmuuttajiin ja kantaväestöön, keskustassa ja lähiöissä asuviin. Kaikkien tarpeilla on väliä – kunta on osallistensa yhteisö. Siksi on tärkeää, että eri näkökulmat olisivat laajasti edustettuina kaupungin päätävissä elimissä.

Monista yhteiskunnallisen vaikuttamisen tavoista äänestäminen on vain yksi, mutta se on hyvä tapa antaa palautetta edellisissä vaaleissa päättäjiksi valituille. Se on myös ainoa tapa, jolla kaupunkilainen voi suoraan vaikuttaa Helsingin tulevan kaupunginvaltuuston kokoonpanoon.

Rita Ekelund

09 310 1111

Helsinki-tiedotukselle uusi numero

Jugendsalin neuvonta ja näyttelyt ovat siirtyneet historiaan. Henkilökunta on muuttanut kaupungintaloon, mutta toistaiseksi asiakkaita palvellaan ainoastaan puhelimitse uudessa numerossa **09 310 1111**.

Uusi neuvonta- ja näyttelytila valmistuu kaupungintalon ala-aulaan marraskuun alkuun mennessä. Avajaisnäyttelynä on ”Herrojen seurassa – Helsingin kaupungintalo 175 vuotta”, ja se avataan yleisölle 7.11.

Uudistetusta neuvonnasta sekä näyttelystä kerromme enemmän lokakuun lopussa ilmestyvässä Helsinki-infossa.

- Helsingin kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11-13.

Telefonrådgivningen har bytt nummer

Stadens rådgivning och utställningsverksamhet har upphört i Jugendsalen. Helsingfors-infos rådgivning har nytt nummer **09 310 1111**.

Verksamheten flyttas till stadshuset, där renoverade och förnyade utrymmen i entréhallen blir färdiga i början på november. Utställningen ”Helsingfors stadshus 175 år” öppnas för publiken 7.11.

Mera information kommer i oktober.

- Stadshusets adress är Norra esplanaden 11-13.

Sisällys

Päätoimittajalta	2
Työtä helsinkiläisnuorten parhaaksi	4
Väkivalta itää eristyksissä	5
Eduskunnan kirjasto palvelee kaikkia	6
Sotkeeko velkakierre elämäsi	7
Lupaava logistiikka	8–9
Itämeren uudenaikaisin satama	10–11
Nuoria innostetaan äänestämään	12
Millainen Helsinki? Asukkaiden ääni ratkaisee	13
Työteliäs Helsinki ranskalaisin silmin	14–15
Nyt menoksi!	16–18
Liitosalue-info	19–22
Öppnar ögonen för omgivningen	23
Sandels är mer än många spel	24
Än lever "svenskhusen"	25
Skoudet skoileen?	26
Työvälineitä eron jälkeiseen vanhemmuuteen	27
Storgårds luottaa yleisöön	28

Helsinki info

Numero 4 • 21.9.2008 • 32. vuosikerta

Julkaisija Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 1641 (vaihe)

Päätoimittaja Rita Ekelund
Toimitussihteeri Leena Seitola
Toimittaja Tiina Kotka
(ts.) Nina Rintala

Ruotsinkieliset sivut Nina Weckström
Ulkoasu Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva Denise Bellon

Kirjapaino Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä 296 000 kpl
ISSN 0782-0453
Jakeluasiat Itella
puhelin 020 451 5382,
020 451 5658
faksi 020 451 7842

Lehden internetversio on osoitteessa
www.hel.fi/helsinki-info. Sivulla voi antaa
palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse
helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy 26.10.

*Kannen kuva: Naiset osallistuivat soke-
ritehtaan laajennustöihin nykyisen
Kansallisoopperan tuntumassa.
Kuva Denise Bellon 1939.*

Tässä lehdessä

Kuva Patrik Lindström

Vuosaaren satama valmistuu

10-11 Tehokkuus on viritetty huippuunsa loppusyksystä avautuvassa Vuosaaren satamassa, jota mainitaan Itämeren alueen uudenaikaisimmaksi. Sataman ympäristövaikutuksia seurataan jatkossakin.

Kaupunginorkesteri siirtyi Storgårdsin aikaan

28 "Helsingissä parasta on luonnon läheisyys. Tämä on pääkaupunki, mutta täällä on paljon tilaa hengittää", sanoo Helsingin kaupunginorkesterin uusi ylikapellimestari **John Storgårds**.

Kuva Mari Hohtari, Rhinoceros Oy

Kuva Kimmo Brandt

Helsinki kuvissa 1939

14-15 Viimeinen kesä ennen sotia hehkuu ranskalaisen valokuvaajan **Denise Bellonin** Helsinki-kuvissa.

Mikä ihmeen logistiikka?

8-9 Vuosaaren lukiossa opiskellaan aivan uutta opintokokonaisuutta. Ensin opettajien oli selvítettävä, mistä oikein on kysymys. Pian lennokka logistiikka tempaisi mukaansa niin opet kuin uteliaat oppilaat.

☛ *Vuosaaren lukion opiskelijat ovat innostuneet logistiikan opinnoista. Peruskurssi oli täynnä jo heti ensimmäisenä vuotena.*

Sinulle jonka kotikunta on muuttumassa

19-22 Moni asia arjessa muuttuu, kun Lou-nais-Sipoon ja Vantaan Västerkullan kiilan asukkaista vuoden vaihtuessa tulee helsinkiläisiä. Tähän lehteen on koottu poimintoja muuttuvista kunnallisista palveluista ja kerromme lisää Helsinki-infon seuraavissa numeroissa lokakuussa ja marraskuussa.

Helsinki-info on Helsingin kaupungin tiedotuslehti, joka jaetaan kuudesti vuodessa helsinkiläisiin kotitalouksiin. Jo tästä syksystä lähtien jakelu laajenee myös liitosalueen kotitalouksiin.

Till dig som ska byta hemkommun

19-22 Många saker i vardagen förändras när invånarna i sydvästra Sibbo och i Västerkullakilen i Vanda blir helsingforsare vid årsskiftet. Den här tidningen innehåller plock ur de kommunala tjänster som förändras och i de följande numren av Helsingfors-info i oktober och november berättas mera. Helsingfors-info är Helsingfors stads informationstidning, som delas ut till hushållen i Helsingfors sex gånger om året. Redan från den här hösten utvidgas distributionen också till hushållen i inkorporeringsområdet.

Työtä helsinkiläisnuorten parhaaksi

Kampissa Malminkadun ja Lapinrinteen kulmassa on Nuorisotiedotuskeskus Kompassi. Viereisessä rakennuksessa sijaitsee juutalainen synagoga. Malminkatu tuo istutettuine puineen mieleen keskieuropalaisen pääkaupungin. Toiminnanjohtaja **Päivi Timonen** pysyy nuorekkaana johtaessaan nuorten parissa tehtävää tiedotustyötä. Timonen ei ole edelleenkään sukua kulttuuritoimenjohtaja **Pekka Timoselle**, vaikka sitä kysytään usein.

Timonen on pitänyt opiskelusta, sillä hän on koulutukseltaan muun muassa yhteisöpedagogi, toisen asteen ammatillinen opettaja ja tiedottaja. Kalliolla asuva helsinkiläinen nauttii meren läheisyydestä ja palveluiden saatavuudesta.

”Olen huomannut, että kun puhuu haaveistaan ja etsii vaihtoehtoja, niin jotkut haaveista toteutuvat. Nuorilla on oltava tasavertaisesti mahdollisuuksia toteuttaa omia haaveitaan. Tarjoamamme tieto ja neuvonta auttavat nuoria juuri tässä”, aidosti lämpimän olinen Timonen kertoo.

Timonen jatkaa ”olen kiinnostunut tiedottamisesta ja neuvonnasta eri menetelmiä hyödyntäen. Kompassi ylläpitää laajaa tietosivustoa internetissä, neuvontapalvelua osoitteessa Malminkatu 28, neuvontapuhelinta ja sähköpostia sekä Pulmakulma – kysymys & vastaus -palvelua internetissä.”

Kahden vuoden opinto- ja toimivapaan sekä kesäloman jälkeen Timosen olo uusissa tiloissa on tyytyväinen. Hän on vihkiytynyt nettiin, kuten suurin osa nuorista, joten hän puhuu samaa kieltä kuin he. Välivuosina tuli kehitettyä intive eli nuorisotiedotustyön oppimisyhteisö, joka on saanut hyvän vastaanoton.

”Potentiaalisia kävijöitämme ovat ne nuoret, jotka kaipaavat lisää tietoa tai haluavat vain keskustella nuorisotyöntekijän kanssa. Suurin kävijäryhmämme ovat 17–21-vuotiaat nuoret.” Timonen lisää ”meillä asioivat myös nuorten vanhemmat. He saavat tukea kotoisiin keskusteluihin esimerkiksi tutustumalla nuorten esittämiin kysymyksiin ja heidän saamiinsa vastauksiin.”

”Pulmakulma-nettisivuilla nuoret esittävät noin 50–80 kysymystä kuukausittain, joihin ammattilaiset vastaavat. Sivulla vierailee noin 10 000 kävijää kuukaudessa. Palvelemme puhelimitse ja sähköpostitse päivittäin.”

Timonen asettuu mielellään netin ääreen ja esittelee Kompassin sivuja.

”Meillä on viisi vakanssia eli toiminnanjohtaja, kolme nuoriso-ohjaajaa ja osa-aikainen atk-tuki sekä osa-aikainen nuoriso-ohjaaja. Resurssit riittävät perustoiminnan ylläpitoon, mutta ainahan sitä haaveilee toiminnan kehittämistä, kuten yhteisöllisestä webistä ja ryhmämuotoisen tiedotuksen viemisestä workshopin suuntaan”, Timonen sanoo hymyillen leveästi.

”Uudet tilamme ovat mielestäni monipuoliset. Meillä on synergiaetuja siitä, että toimimme samoissa tiloissa kolmen muun nuoria palvelevan toimijan kanssa. Täällä voimme järjestää myös enemmän tiedotus- ja neuvontatyötä ryhmille kuin Lasipalatsissa. Luokat voivat tulla Kompassiin, ja me voimme tarjota heille erilaisia

Kuva Kimmo Brandt

”Kampin Kompassi toivottaa kävijänsä taas lämpimästi tervetulleiksi”, sanoo Päivi Timonen.

kokonaisuuksia eri teemoista. Oleellista on se, että nuoret ovat ideoimassa ja luomassa uutta. Parhaimmillaan lisääm-

Pyörällä kulkee isokin taakka

Reilun vuoden ajan on Helsingin kaduilta voinut bongata fillarilähetin, jonka taakkatelineessä lukee koukeroisin kirjaimin Hyötypyörä.

Tuomo Kuivamäki polkee pyörällään painaviakin lasteja paikasta toiseen keskustan alueella. Kyydissä saattaa olla niin ekopesuaineita, tietokoneita, vastapaistettua leipää kuin painotuotteitakin.

Ympäristöystävällinen kuljetuspalvelu toimii kesät talvet, eikä hintakaan päättää huimaa.

”Pystymme pitämään hinnat kurissa, koska meillä ei ole kalliita polttoainekustannuksia”, toteaa Tuomo Kuivamäki.

Lähetykset toimitetaan perille kahden tunnin kuluttua tilauksesta. Uusi hiukan hintavampi vaihtoehto on niin kutsuttu superpaketti, joka on toivotusta osoitteessa tunnissa. Työvälineestä johtuen toimitusalue ei kata koko kaupunkia, sillä toimitusajat venähtäisivät liian pitkiksi. Niinpä etäisimmät alueet, jonne Hyötypyörällä poljetaan, ovat Munkkiniemi, Pasila ja Lauttasaari.

Tuomo Kuivamäki on opiskellut Englannissa ympäristöalaa. Hänen opinahjonaan oli University of the West of England. Palattuaan Suomeen seitsemän vuotta sitten, halu olla ulkona ja liikkeellä ympäri vuoden vei hänet polkupyörälähetiksi ja sillä tiellä hän aikoo jatkaakin.

Pyöristä kiinnostuneella miehellä on useampia menopelejä. Taakkapyörällä voi kuljettaa kymmenien kilojen painoisia lähetyksiä. Yksi asiakkaista on keraamikko, jolle Kuivamäki noutaa 50 kilon säkin savea säännöllisin väliajoin. Pika-

kuljetuksissa käytetään nopeampia ajopelejä.

Asiakkaat järjestävät joskus yllätyksiä, ei ainoastaan lähetyksen saajille vaan myös pyörälähetille.

”Kerran sain tilauksen, jossa vastaanottajalle pyydettiin toimittamaan kirje. Kun sain lähetyksen käteeni, kirjeeseen olikin kiinnitetty kymmenkunta ilmapalloa”, naurahtaa Kuivamäki.

Talvikelitäkään eivät pyörälähetit hirtä. Kuivamäki sanoo kuljettaneensa lähetyksiä lähes 30 asteen pakkasessakin.

”Viime vuosina pyöräilyväylät ovat olleet hyvin aurattuja”, kiittelee Kuivamäki. Sen sijaan pyörällä liikkumista haittaa se, että kevyenliikenteen viitoitus on usein retuperällä tietöiden yhteydessä. Pyöräilykspertti toivoisi, että Helsinkiin saataisiin pyöräteitä Tanskan malliin.

Tottuneellekin pyöräilijälle sattuu matkalla kaikenlaista, eikä työ aina suju kimmelluksitta.

”Pahinta oli kun samalle päivälle sattui 5 rengasrikkoo. Siinä eivät enää riittäneet kaksi mukana ollutta vararengasta, vaan välillä oli kovan kiireen keskellä ryhdyttävä paikkaushommiin.”

Kuivamäki on tarkkaan perehtynyt kulkuvälineisiinsä. Hänen käyttämässä taakkapyörä on hollantilainen 1950-luvulta asti valmistettu perhepyörä. Se on tukeva sekä helppo ajettava, joskin hiukan hidas. Galvanoidusta, hapon kestävästä teräksestä valmistettu menopeli kestää myös hyvin säitä.

Vaikka työpäivät venyvät helposti kymmentuntisiksi, vapaa-aikaakin jää. Silloin

Kuva Kimmo Brandt

Kuivamäki käy muun muassa lenkillä 8-vuotiaan bassettinsa kanssa, korjaa muidenkin polkupyöriä, harrastaa kalliokiipeilyä ja brasilialaista jujitsua. Seuraava haaste on osallistuminen ensi kesän City Maratonille.

Hyötypyörässä kaavaillaan muutoksia, sillä yritys on tarkoitus muuttaa osakeyhtiöksi, jolloin sitä pyörättämään saadaan muutama vakituinen lisää. Tähän saakka

kiireisimmät sesongit on hoidettu kausityövoiman avulla.

Sen verran tiivis työtahti on Tuomo Kuivamäellä viime vuosina ollut, ettei kesälomasta ole ollut tietoakaan.

Toivottavasti lähivuosina koittaa hetki lomahaaveen täyttämiseksi. Silloin hän starttaa pyörineen pohjoiseen tähtäimeenään Islannin ympäri ajo. 1 340 kilometrin taival on tarkoitus polkea kolmessa viikossa.

me nuorten keskinäistä vuorovaikutusta ja saamme heidät vertaistueksi toisilleen. Ensimmäinen vuosi uusissa tiloissa on eletty, murrosvaihe on takana, ja uusi aktiivinen toimintakausi on edessä”, Timonen tiivistää.

Nina Rintala

”Siellä on hirveät tuulet ja matkaan lieneekin viisainta lähteä elokuussa, jolloin sää on toivottavasti parhaimmillaan. Islannissa on niin hienot maisemat, joita sävyttää vulkaaninen hiekka. Se on kuin ajaisi kuussa.”

Leena Seitola

• Lisätietoja saa www.hyotopyora.fi -osoitteesta.

Väkivalta itää eristyksessä

Olavi Sydänmaanlakka näkee työsään paljon väkivaltaa ja sen seurauksia.

”Kun nuori ihminen eristyy joko omaan sisäiseen maailmaansa tai jakaa eristäytyneen maailmankuvansa jengin kanssa, siellä itää mahdollisuus väkivaltaiseen käytökseen. Riskit kasvavat ja pulpahtelevat tällä hetkellä pintaan meillä Suomessakin, kuten olemme saaneet huomata”, HelsinkiMission nuorisopalvelujen johtaja sanoo.

Mutta parhaimmillaan Sydänmaanlakka näkee myös ratkaisevia hetkiä, jolloin väkivallan tekijä alkaa arvioida omia tekojaan ja ehkä kääntää aggressiot myönteisemmiksi voimavaroiksi.

Murrosikä on tunnetusti aikaa, jolloin kasvavan nuoren tunteet myrskyvät. Riski joutua kokemaan kovia eristäytymisen ja yksin olemisen tunteita on suuri. Sisäisessä maailmassa nuori voi luoda omat sääntönsä, jotka eivät ole yhtenevät muun yhteiskunnan sääntöjen kanssa. Sydänmaanlakan mielestä eristäytyminen on aina ongelma.

”Nuori voi jakaa tunteensa vaikkapa jengissä, mikä ei välttämättä aina ole huono asia. Mutta jengikin voi sääntöineen eristäytyä arkimaailmasta ja nähdä väkivallan käytön tavallisena tai oikeutettuna”, Sydänmaanlakka toteaa.

HelsinkiMission Aikalisä-hankkeessa etsitään keinoja ja hetkiä, jolloin väkivaltaisen käytöksen omaksuneet ihmiset kokisivat tarvetta etsiä uusia ratkaisutapoja. Aikalisä on nelivuotinen hanke, jonka aikana järjestetään yksilötapaamisia väkivaltaisten nuorten ja projektin ammattityöntekijän kanssa.

Marraskuussa järjestetään Ei uhria ilman tekijää -seminaari. Sinne on kut-

suttu ihmisiä, joilla on tieteellistä ja käytännön tietämystä aiheesta. Väkivaltaisen käytöksen ehkäisemiseen tarvitaan uusia menetelmiä ja tahtoa hoitaa asiaa.

”Nyt on aika puuttua tilanteisiin ja ymmärtää paremmin katuväkivaltaa eli kodin ulkopuolista väkivaltaa, sen tekijöitä ja miten siihen voisi vaikuttaa. Seminaarin aihe kertoo juuri sen, että tekijöitä olisi tuettava tai uhreja tulee turhaan lisää.”

Kun Sydänmaanlakalta kysyy, miten hän itse pystyy elämään väkivaltaisten ihmisten keskellä ja auttamaan heitä, hän kertoo joskus kokeneensa itekin eristytymisen tunteita. Mies on päätenyt auttajien puolelle, mutta yksinselviämisen tunteet jättivät jälkensä. ”Sitä paitsi oma elämäni on muuten aivan tavallista perhe-elämää, jossa keskustelemme lasten kanssa lähinnä välipaloista tai futistreenistä.”

Kovin kummallisina Sydänmaanlakka ei näe rikoksentekijöitäkään, heidän yhteiset keskusteluhetkensä liittyvät esimerkiksi ihmissuhdeasioihin. Hän sanoo tottuneensa ja ymmärtävänsä rikollisen maailman sääntöjä, joka ei ole sama asia kuin hyväksyä heidän toimintamallinsa. Päihteiden käyttö on väkivaltarikollisten keskuudessa tavallista, mutta selvänä pysyminekään ei välttämättä ratkaise muita elon ongelmia.

Aikalisä-projekti kestää tällä tietämällä ensi vuoden loppuun. Asiakkaita on kuutisenkymmentä, ja heidät on ohjattu HelsinkiMission eri viranomaistahoilta.

”Uskon, että väkivaltaa voidaan vähentää, mutta tarvitsemme siihen yhteistä kansallista sekä tieteellistä kiinnostusta”, uskoo Sydänmaanlakka.

Aija Pouru

Kuva Kimmo Brandt

”Väkivallan tekijöiksi ei synnytä vaan siihen kasvetaan. Siten siihen voi myös vaikuttaa”, miettii Olavi Sydänmaanlakka.

LyhytInfo

Perheväkivaltaa ehkäistään yhteistyössä

Viranomaisia on koulutettu havaitsemaan lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa lupaavin tuloksin, kerrottiin Viranomaisyhteistyö lapsen fyysisen pahoinpitelyn selvittelyssä -seminaarissa syyskuun alussa. Poliiseille, lastenlääkäreille ja sosiaalityöntekijöille suunnattu seminaari oli ensimmäinen laatuun Suomessa.

Lasten terveyttä tukemaan tarvitaan eri toimijoiden yhteistyötä, kuten yhteisiä koulutustilaisuuksia. Myös kaupunkilaisia on kutsuttu mukaan vastustamaan perheväkivaltaa ”Yksikin lyönti on liikaa” -kampanjalla, jonka teemoihin kuuluu perheväkivallan ”periytyvyys”. Miltei puolet lapsena pahoinpidellyistä vanhemmista kurittaa omia lapsiaan

”Väkivallan sallivan kulttuurin muuttamiseksi pitää asioihin puuttua avoimesti sekä muuttaa asenteita ja yhteiskunnallisia olosuhteita”, apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen totesi.

”Toimivien peruspalvelujen järjestäminen ei yksin takaa lapsiperheiden hyvinvointia. Väkivallan kitkemiseksi tarvitaan myös lämpimiä kiintymyssuhteita, turvallista arkea ja rakastavaa katsetta rakentamaan lapselle varmuus oman elämänsä arvokkuudesta.”

Perheväkivallan ehkäisy on Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunnan painopistealueita. Kaupunginvaltuusto on linjannut perheväkivallan ehkäisytyön kuuluvan kaikille hallintokunnille.

Työväenopisto aloittaa Mellunmäessä

Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto on aloittanut syyskuussa opetuksen Mellunmäessä Kulttuuritalo Mellarissa, osoitteessa Korvaturintie 2.

Mellari on kulttuuriasiakseksuksen, Mellunmäki-Seuran ja alueen asukkaiden kanssa yhteistyönä käynnistämä kohtaamispaikka, jossa järjestetään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa. Paikassa on myös Mellupiste, jonka asiakastietokoneilla voi hoitaa päivittäiset asiat tai tulla muuten vaan surffailemaan.

Työväenopisto järjestää Mellarissa 20 erilaista kurssia. Mellunkylän historiaa käsitellään kolmena iltana: 30.9. Mellunkylän ruotsalaisen asutuksen synty, 28.10. Mellunmäen alueen historiaa, 18.11. Kontulan historiaa. Tarjolla on myös käytännön englantia, rentoutuskurssi, vanhemmille seniori- ja tuolijumppaa ja eläkeläisten kuoro sekä pienille vauvamuskareita. Ilmaisuus voi harjoittaa lausunta-, teatteri- ja maalauskursseilla.

Alkamassa on myös yhteisötaideprojekti, jossa asukkaat pääsevät tekemään ympäristötaideteoksia. Tietotekniikkaa voi opetella nettirokouskursseilla. Syksyn erikoisuutena on Karjalaa intensiivisesti -kurssi.

Maahanmuuttajille järjestetään suomen kurssia sekä laulukurssi, jossa tutustutaan suomenkielisiin lauluihin ja niiden sanoihin, lauletaan yhdessä, kuunnellaan musiikkia ja keskustellaan musiikista sekä muista ajankohtaisista kulttuuri-aiheista.

Alueella järjestetään työväenopiston kurssija myös Kontulassa Vesalan koululla ja Kontupisteessä sekä Kurkimäen korttelitalossa.

• Lisätietoja: www.alueportaali.net/kulttuuriraide/mellari

Eduskunnan kirjasto palvelee kaikkia

Suomalaisen yhteiskunnan historiasta kiinnostuneen aarre-aitta löytyy Etu-Töölöstä. Eduskunnan kirjaston kokoelmat kertovat mielenkiintoisia tarinoita niin suurista kuin pienistäkin asioista. Jos tutkailee vaikkapa 1800-luvun lopun asetuskokoelmia voi niistä poimia yksityiskohtia, jotka kertovat yhteiskuntamme vaiheista.

Esimerkiksi arvokkaan näköinen fraktuurateksti, joka on päivätty 22.8.1866 pitää sisällään Keisarillisen Majesteetin armollisen asetuksen ”pienen ala-arvoisen hopea- ja vaskirahan tulevaisuudesta”.

”Eduskunnan kirjastoa voivat käyttää kaikki. Se palvelee kansanedustajien lisäksi jokaista, joka tarvitsee tietoa eduskunnasta ja sen toiminnasta”, kertoo johtava tietoasiantuntija **Kristiina Hakala**.

Kirjasto välittää tietoa myös Euroopan Unionista sekä kansainvälisistä järjestöistä.

”Kirjaston näkyvin käyttäjäryhmä edustajien ohella ovat opiskelijat. Lisäksi sitä käyttävät muun muassa tutkijat, asianajotoimistot, tiedotusvälineet, valtioneuvosto ja muut kirjastot”, toteaa Hakala.

Kysytyimpiä aiheita ovat erilaisiin säädöksiin ja niiden valmisteluaineistoi-

Kuva Lehtikuvaa/Pekka Sakkil/Eduskunta

Eduskunnan kirjasto kuuluu niihin harvoihin parlamenttikirjastoihin maailmassa, jotka ovat kaikille avoimia.

hin liittyvät kysymykset. Yksityisiä kansalaisia askarruttavat enimmäkseen omiin elämäntilanteisiin liittyvät asiat, kuten esimerkiksi kansaneläkkeen perusosan leikkaaminen tai velkajärjestelyt. Myös eduskuntaa ja kansanedustajia koskevia sekä historiaan liittyviä kysymyksiä tulee usein.

Kirjaston kokoelmiin kuuluu noin 500 000 nidettä ja runsaasti lehtiä. Osa aineistosta on elektronisessa muodossa. Kirjastosta löytyy eduskunta-aineiston ohella tietoa lainsäädännöstä ja oikeusjärjestelmästä. Sieltä saa tietoa myös historiasta, politiikasta, kansainvälisistä suhteista ja talouselämästä.

Mielenkiintoinen kokonaisuus on myös Arkadia-kokoelma, joka sisältää kansanedustajien eduskuntatyöstä kirjoittamia kirjoja 100 vuoden ajalta. Tuotteliaimpien kirjoittajien joukossa ovat muun muassa **Jörn Donner, Kalevi Sorsa, Johannes Virolainen ja Urho Kaleva Kekkonen**. Arkadia-kokoelmaan kuuluu noin 900 kirjaa, osa niistä on myös lainattavissa.

Eduskunnan kirjastossa on aineistoa historiallisesti pitkältä aikaväliltä. Kokoelman vanhimmat julkaisut ovat 1500-luvulta. Kirjasto on perustettu vuonna 1872 ja se avattiin kaikkien käyttöön vuonna 1913.

Kirjastossa on tänä syksynä esillä myös kaksi näyttelyä. Syyskuun ajan voi tutustua ”Sibelius, Kekkonen ja Kotikadun Veikko – kirjeitä sadan vuoden ajalta” -näyttelyyn. Lokakuussa on vuorossa valokuvanäyttely, joka liittyy Argentiinassa asuvan suomalaisen näkemykseen kaksoiskansalaisuudesta ja ulkosuomalaisuudesta.

Tarkempia tietoja kirjaston palveluksista löytyy www.eduskunta.fi/kirjasto -nettisivuilta.

Leena Seitola

- Eduskunnan kirjasto, Auranranta 6, avoinna ma ja pe klo 9–18, ti–to klo 9–20, la klo 9–15.

Maailman kolmanneksi paras verkko-osaaja

Helsinki sijoittui kolmanneksi, kun 86 maailman kaupunkia arvioitiin Digital Governance in Municipalities Worldwide Survey 2007 -tutkimuksessa.

”Helsingillä on tasainen laatu verkkopalveluissa ja verkkosivuilla. Kaupunki pärjasi hyvin kaikissa viidessä pääarviointiluokassa eli sisällössä, palveluissa, osallistumisessa, käytettävyydessä ja tietoturvasa. Tasainen laatu nosti Helsingin asemaa ohi monen muun kaupungin”, arvioi kunnallispolitiikan professori **Ari-Veikko Anttiroiko** Tampereen yliopiston Yhdyskuntatieteiden laitokselta.

Verkkopalvelut ovat yhä tärkeämpi linkki kaupunkilaisen ja kaupungin välillä. Helsingin kaupunki tarjoaa tällä hetkellä yli 60 sähköistä asiointipalvelua. Helsingiläisten verkkopal-

veluista suurimman suosion ovat saavuttaneet kirjastot, karttapalvelut, erilaisten liikennepalvelujen aikataulut ja tapahtumakalenterit. Kaupunki on myös tukenut kansalaisjärjestöjen omaehtoista verkkotoimintaa. Myös digitaalista syrjäytymistä on ehkäisty opastamalla kaupunkilaisia sähköisten palvelujen käyttöön. Kehittyvä alue on kaksisuuntaiset palvelut, esimerkiksi lomakkeet, jotka voi täyttää verkossa ja palauttaa takaisin hallinnon osoitteeseen.

”Näin koko yhteiskunnallinen logiikka muuttuu helpommaksi, kun asioita hoitakseen tarvitsee yhä harvemmin lähteä virastoon. Ja virastot pääsevät vähemmällä rutiiniasioiden hoitamisella”, Anttiroiko sanoo.

Koulumatkamuistot talteen

Helsingin kaupunginmuseo ja Mobilia auto- ja tiemuseo keräävät muistoja koulumatkoista. Kaikilla lienee muistoja koulutiestä, lapsista ja nuorista liikenteessä, ilon ja pelon aiheista matkan varrella, ja nyt niitä halutaan talteen. Kyselylomake on netissä osoitteissa www.helsinginkaupunginmuseo.fi ja www.mobilia.fi.

Lomakkeita saa myös paperilla kaupunginmuseosta, Sofiankatu 4 ja Koulumuseosta, Kalevankatu 39-41.

Valtakunnallinen kysely jatkuu vuoden loppuun.

Aineisto tallennetaan Mobilian kokoelmiin. Helsinkiä koskevat muistot tallennetaan myös kaupunginmuseon

kokoelmiin. Kangasalla toimiva Mobilia auto- ja tiemuseo käyttää aineistoa valmistellessaan suomalaisten koulumatkojen vaiheista ja muutoksista kertovaa Koulutiellä-näyttelyä, joka avautuu 27.3.2009.

- Poliisi auttaa koululaisia Kaisaniemenkadun yli 1950-luvulla.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

Kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkapäällikkö Tuomo Karakorpi (oik.) pökkasi palkinnon Soulissa kaupunginjohtaja Jussi Pajusen puolesta.

Sun vuoro

Uusi nuorisofestari Lokaviikot valtaa Helsingin syksyllä. Syyslomaviikolla järjestettävä festivaali tarjoaa tekemistä ja kokemuksia kaikilta kulttuurin aloilta.

Festari on tarkoitettu 13–25-vuotiaille, ja se on kävijöilleen pääosin maksuton. Esiintyjä pullisteleva Meidän Tori -avajaistapahtuma järjestetään 12.10. Narinkkatorilla.

Lokaviikkojen nuorten viestintätiimi on valinnut festarin tunnussanaksi ”Sun Vuoro”. Tapautumaan liittyy runsaasti työpajoja. Taiteellisuuttaan voi testaila muun muassa tuunaamalla vaatteita, teatterityöpajassa sekä puutyöpajassa, jossa pääsee maalaamaan löytämiään esineitä. Sun vuoro houkuttelee kokeilemaan uusia juttuja.

Lokaviikoilla tekemistä on nuorisotaloilla, kirjastoissa, museoissa, metro- ja juna-asemilla. Kansallisteatterissa ja Helsingin kaupunginteatterissa voi katsoa huipputyöntelemä ja kaduillakin voi bongata vaikkapa streetdancea.

- Lisätietoja on www.lokaviikot.fi -nettisivulla.

Sotkeeko velkakierre elämääsi

Oletko maksuvaikeuksissa? Tuntuuko velkataakka ylivoimaiselta? Jos vastauksesi on myönteinen, kannattaa asiaan tarttua heti. Tilanteen pitkittäminen vain pahentaa asioita ja kasvattaa korko- ja perintäkuluja.

Raha-asioiden kuntoon saattamiseen ei ole poppakonsteja, mutta suunnitelmalliseen taloudenhoitoon on saatavana apua kaupungin talous- ja velkaneuvonnassa.

”Tällä hetkellä otamme vastaan 2 500 uutta asiakasta vuodessa. Ylivelkaantumiseen on monenlaisia syitä. Muun muassa avioero, sairaudet tai työttömyys saattavat laukaista pahan velkakierteen, josta ulospääsy tuntuu ylivoimaiselta”, toteaa sosiaaliviraston Talous- ja velkaneuvon-tayksikön päällikkö **Marianne Rikama**.

Talouden nyrjähdys miinuksien puolelle yllättää enimmäkseen elämäntilanteiden muuttuessa. Suuret sairaus- ja lääkekulut tuottavat maltillisinkin kuluttajan kukkaroon loven, jonka paikkaamista on ehkä yritettävä lainojen turvin. Monet lapsiperheet kokevat ongelmallisena lapsilisen lakkaamisen juuri silloin kun koululaisten kulut ovat suurimmillaan. Eikä eläkkeelle siirtymiseenkin aina osata varautua. Alenevien tulojen ja uusien lainalla rahoitettujen isojen hankintojen yhteensovittaminen voi olla mahdoton yhtälö.

”Velkaantuminen on yleistynyt kaikissa ikäluokissa. Parin viime vuoden aikana meille on tullut asiakkaiksi myös nuoria, kun aiemmin asiakkaat olivat yleensä kolmikymppisiä ja sitä vanhempia. Nyt ikä vaihtelee 18-vuotiaista yli yhdeksänkymmppisiin”, kertoo Rikama.

Kuva Maarit Miettinen

Myös velkaantumisten syyt ovat muuttuneet. Kun velkaneuvonta perustettiin 15 vuotta sitten, olivat asiakkaat useimmiten kahden asunnon loukkuun jääneitä tai pienyrittäjiä, joiden firmat kaatuivat. Nyt velkaa kertyy yleisimmin kulutusluotoista. Kolmasosa velkaneuvonnan uusista asiakkaista onkin joutunut pulaan pikavippiensä vuoksi ja osalla kierteeseen joutuneista on taustalla nettipelaaminen.

Kertasummiltaan pieneltä kuulostavat vipit saattavat sotkea budjetin nopeastikin, jos niistä tulee tapa. Lyhyillä takaisinmaksuajoilla myönnettävät pienlainat voivat silloin kasata maksettavaksi päätähuimaavia vuosikorkoja. Ääritapauksissa kuulee puhuttavan jopa 700–1 600 prosentin vuosikoroista. Hetken helpotus voi siis kostautua katalasti ja johtaa yhä uusien ja uusien lainojen ottoon.

Lainamainoksiin törmää nykyään kaikkialla. Pelkästään pikavippifirmoja on yli 60. Kulutusluottojen yleistymisen tarjoaa

nopean ja helpon mahdollisuuden hankkia omaksi enemmän mukavuuksia, kuin tulotaso mahdollistaa. Palvelut ja tavara-taivas houkuttelevat tekemään harkitsemattomiakin päätöksiä. Jos lankeaa hankkimaan monenlaista hyvää lyhyellä aikavälillä, voi kuukausittaisista maksueristä kertyä maksukyvyyn ylittävä loppusuma.

Yhä nuorempien velkaantuminen on saanut velkaneuvojatkain jalkautumaan. He kiertävät puhumassa rahankäytön sudenkuopista myös nuorten työpajoilla ja lähiötapaamisissa.

Leena Seitola

- Sosiaaliviraston Talous- ja velkaneuvonta, Hämeentie 31 A, ajanvaraus ja neuvonta p. 310 43 887 ma–pe klo 9–12.
- Lisätietoja saa sosiaaliviraston nettisivuilta/ Palvelut A–Ö/velkaneuvonta (www.hel.fi/sosv).
- Itsenäistä talouden hallintaa helpottamaan on erilaisia laskureita, joita löytyy muun muassa netistä osoitteesta <http://www.taloussanomat.fi/laskurit>.

Uusi bussilinja vie eläintarhaan

Korkeasaaren eläintarhaan pääsee nyt kuudella Zoolinjalla suoraan keskustasta. Rautatien torin laiturista 8 lähtevä linja ajaa Mustikkamaan sisäänkäynnille tunnin välein arkisin ja kaksi kertaa tunnissa viikonloppuisin. Matkaan kuluu keskimäärin noin 20 minuuttia. Tapahtumien yhteydessä vuoroväliä tihennetään.

Ensimmäinen vuoro kaupungista lähtee kello 9.40 ja viimeinen saaresta keskustaan 15 minuuttia eläintarhan sulkemisesta. Ympäri vuoden liikennöitävän linjan numero on 11.

Syyskuun alussa käyttöön saatiin myös yksi eläintarha-aiheinen koristeltu bussi. Vihreästäiäisen Zoobussin sisustuk-

seen kuuluu näyttäviä eläinkuvia viidakkomaisemissa sekä tietopaketteja. Eläintarhan elämyksiin pääsee nyt siis virittytymään jo matkalla. Istuinten selkämyksiin on kiinnitetty selattavia tietoisukuja niin eläimistä kuin eläinsuojelustakin.

Joka penkillä on omat tarinansa. Ne paljastavat muun muassa onko kamelilla kaksi vai neljä varvasta, mitä kulaani syö janoissaan talvella ja onko Hyasinttiara brassi vai aassi.

Nyt kun saareen on entistä helpommat yhteydet myös syksyllä ja talvella, kannattaa sinne lähteä tutustumaan esimerkiksi virkeimmillään oleviin kissaeläimiin. Tiesitkö, että Korkeasaaren suojeluohjelmaan kuuluvia Amurin leopardeja elää luonnonvaraisena enää noin 30–40 yksilöä? Niiden suurimpina vihollisina ovat salametsästäjät ja usein toistuvat metsäpalot.

Korkeasaaren ja sen eläintensuojeluohjelmiin voi tutustua lähemmin myös www.korkeasaari.fi -nettisivuilla.

- Aukioloajat: syyskuu klo 10–18, lokakuu–helmikuu klo 10–16. Sisäänpääsymaksut 7/4 euroa, alle 6-vuotiaat ilmaiseksi, kimpplippu 20 euroa, asiakaspalvelu p. 310 37900.

Korkeasaaren arkisto / kuvat Kirsi Pynnönen-Oudman

LyhytInfo

Kolme leikkipuistoa kunnostetaan

Helsingin rakennusvirasto on aloittanut kolmen leikkipuiston peruskorjauksen. Leikkipuistot Linnunrata Suutarilassa, Soihtu Paloheinässä ja Linja Kalliossa saavat entistä ehommat leikkivälineet. Kasvillisuus ja pinnoitteet uudistetaan, sadeveden ohjausta ja valaistusta parannetaan. Soihtu ja Linjan kahluuallat kunnostetaan myös. Työt valmistuvat kesäkuun 2009 alussa.

Lisätietoja on rakennusviraston nettisivuilla, osoitteessa www.hkr.hel.fi/tyokohteet > Alppiharju ja Kallio, Paloheinä, Suutarila.

Puhuvia roskiksia keskustaan

Puhuva roskis-kampanja on tuonut tilapäisesti Helsingin keskustaan neljä puhuvaa roskista. Jäteasiat tervehtivät eri tavoin niihin roskansa heittäviä.

Kaupungin rakennusviraston ja Public Side Oy:n Puhuva roskis-kampanja on saavuttanut suuren suosion. Palaute on ollut positiivista, ja jo ensimmäisen viikon aikana neljästä jätteastiasta on soitettu tervehdyksiä yhteensä yli 7 600 kertaa. Puhuvaroskis.fi-sivuilla kävi jo yli 5 000 kaupunkilaista reilun viikon aikana.

Pulisevat roskikset eivät ulkoisesti eroa Helsingin muista julkisista roska-astioista. Roskien ääninä esiintyvät muun muassa **André Wickström, Simo Frangén, Jussi Pajunen, Pekka Sauri, Maritta Kuula, Piitu Uski** ja Esa Saarinen. Päivitysten jälkeen roskiksista on kuuluttavissa myös lausuntoja esimerkiksi **Tuomari Nurmiolta** ja **Sari Siikanderilta**.

Kampanjan aikana jätteasiat vaihtavat paikkaa kerran viikossa. Löpöttelevän roskapöntön voi bongata esimerkiksi Narinkkatorilla, Dianapuistossa tai Esplanadin- ja Kaisaniemenpuistossa.

Kampanja jatkuu 29. asti. Kampanjan verkkosivuilla www.puhuvaroskis.fi voi osallistua kilpailuihin ja jättää ehdotuksen roskistervehdykseksi –ideoista parhaat päätyvät roskisääniksi.

Jos puhuvia roskiksia kohdellaan riittävän hellästi, niiden lausahdukset saattavat ilahduttaa roskistaan huolehtivia aika ajoin vastaisuudessaakin.

Puhuvat roskikset ovat saaneet mainetta maailmallakin. Helsingin puhuvien roskisten innoittamana esimerkiksi Tukholmassa ja Lontoossa suunnitellaan puhuvien roskisten asentamista kaupungille. Puhuva roskis on huomioitu monissa ulkomaisissa tiedotusvälineissä, muun muassa Vietnamsissa, Saksassa, Ranskassa, Italiassa ja Unkarissa.

Ulkomaisen kiinnostuksen vuoksi nettisivut on päivitetty myös englanniksi.

Pientalon lupamaksuihin alennusta

Rakennuslautakunta on päättänyt, että 1.9.–31.12. välisenä aikana vireille pantujen omakotitalojen, paritalojen ja/tai korkeintaan yhden kolmen asunnon rivitalon rakentamista tai laajentamista koskevien lupamaksuhakemusten rakennusvalvontamaksuja alennetaan 20 prosentilla.

Maksualennus koskee ainoastaan asuinrakennuskohtaista perusmaksua ja kokonaisalan mukaan määräytyvää maksua.

Lupaava logistiikka

Vuosaaren lukiossa aloitettiin viime syksynä logistiikan opintokokonaisuus. Aidosti poikkitieteellisissä opinnoissa yhdistetään matematiikkaa humanistisiin aineisiin ja rakennetaan aktiivisesti työelämäyhteyksiä.

Idea logistiikan opetuksesta lähti Helsingin opetusviraston linjanjohtaja **Tuija Kirveskari-Tähtiseltä**. Hän oli sitä mieltä, että uuden sataman naapurissa olevan koulun olisi hyvä profiloitua sataman suuntaisesti. Mikäpä sen luontevampaa lopulta kuin ottaa logistiikka osaksi opinto-ohjelmaa.

”Idea oli niin loistava, että suorastaan harmittelimme ettemme itse keksineet sitä”, rehtori **Tytti Heikkinen** paljastaa. ”Käsite on meille aikuisillekin sen verran vieras, että henkistä energiaa on kulunut paljon. Mutta nyt näyttää siltä että sekä opiskelijat että opettajat ovat innostuneet asiasta.”

Periaatteessa taustalla on myös ajatus nostaa itähel sinkiläisen yleislukion profiilia. Lähiöiden lukiot joutuvat kilpailemaan opiskelijoista Helsingin keskustan lukioiden kanssa.

Ensimmäisenä vuotena lähdettiin liikkeelle kahdella kurssilla: logistiikan peruskurssilla ja jatkokurssilla. Ykköskurssi menestyi suorastaan yli odotusten – sali oli täynnä. Tänä syksynä jatketaan kahdella peruskurssilla.

Maantiedon ja biologian opettaja **Juha Venäläinen** ja matematiikan opettaja **Antti Jokinen** vetivät peruskursin yhdessä. Puolet opinnoista oli excel-tehtäviä ja puolet logistiikan perusasioita.

Opiskelijat tuntuivat arvostavan taulukkolaskennan taitoja, mutta kokivat ne vaikeiksi. Tarkoitus on hiukan helpottaa perusopintoja tältä osalta ja tarjota excel-jatkokurssi halukkaille. Lisäksi tarjotaan neljä muuta logistiikan kurssia, mikäli halukkaita opiskelijoita riittää.

Historian ja yhteiskuntaopin opettajat ovat rakentaneet kurssin logistiikasta. Opinto-ohjaaja **Petri Karppinen** on suunnitellut käytännön logistiikan kurssin yritysvierailuineen.

Yleissivistävä ote logistiikkaan

Vuosaaren lukion opiskelijat hakeutuvat korkeakouluista eniten kauppakorkeakouluun. Logistiikka on oiva kurkistus tuleviin opintoihin. Oikeastaan se on ainoa lukioaine, jolla on suora yhteys työelämään ja jatko-opintoihin.

”Joillakin on selkeät urasuunnitelmat ja logistiikan opinnot tukevat tulevaa uravalintaa, osa valitsee logistiikan ihan vaan mielenkiinnosta”, Venäläinen sanoo.

Hän tähdentää kuitenkin yleissivistävää otetta myös logistiikka-opinnoissa. Logistiikka vaikuttaa ja on läsnä joka puolella nyky-yhteiskunnassa.

”Yhteiskunnallinen ote tarkoittaa esimerkiksi sitä, että pohdimme öljyn kallistumisen vaikutuksia maailmantalouteen.”

Pelkkää globalisaatiota logistiikan opinnot eivät suinkaan ole, enemmänkin konkreettisia kuljetusketjujen tarkasteluja. Nuoret pääsevät tutustumaan niin kontin historiaan kuin yritysten logistiisiin ratkaisuihinkin.

Venäläinen kertoo, että tavoitteena on rakentaa yritysten lisäksi yhteistyötä Puolustusvoimien, Punaisen

Ristin ja YTV:n kaltaisten yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa.

”Kurkistamme logistiikan kautta niin akateemiseen maailmaan kuin käytännön bisnekseenkin”, Karppinen täydentää. ”Tästä kun katsotaan viisi vuotta eteenpäin niin meillä on neljä viisi vakituista yhteistyökumppania yritysten ja yhteiskunnallisten toimijoiden joukosta.”

Uusi oppiaine polkaistiin käyntiin lähes tyhjästä

Vuosaaren opettajat ovat käytännössä perustaneet lukioon aivan uuden oppiaineen, logistiikan. Aivan tyhjästä ei ole kuitenkaan tarvinnut lähteä liikkeelle, vaan pohjana on käytetty Helsingin kauppakorkeakoulun tuotantotalouden peruskurssia, siihen liittyvää kirjallisuutta ja korkeakoulun asiantuntijoita.

Opettajan näkökulmasta uusi oppiaine on sekä haaste että mahdollisuus. Vuosaaressa logistiikan opettajat on vedetty mukaan puolipakolla, innostus asiaan on syttynyt monella vasta vähitellen.

Opinto-ohjaaja **Petri Karppinen** suosittelee logistiikan opintoja mielellään. Aidosti poikkitieteellinen ja käytännön työelämään tutustuttava aine sopii useimmille.

☛ Lukiossa kolmatta vuotta opiskelevat **Ville Hiltunen** (vas.), **Ilona Julkunen**, **Petra Kilpinen**, **Emilia Lähde** ja **Samppa Pöyhölä** ihmettelevät Vuosaaren uutta satamaa Acer Arcticin kattoterassilla.

”Jo sana logistiikka on monelle outo. Useimmille meistä tulee ensiksi mieleen trukilla ajo. Viisaasti olemme näin alussa käyttäneet resursseja opettajien motivoimiseen ja informoimiseen”, Venäläinen kertoo.

Logistiikka-opetus aloitettiin aluksi kolmen opettajan voimin, jotka suorittivat kauppakorkeakoulun tuotantotalouden perusopinnot. Opettajat olivat myös opintomatalla Hollannissa tutustumassa volyymiltään ja logistiikaltaan vaikuttavaan Rotterdamin satamaan ja Alsmeerin kukkatukkuun.

Kaikki kiittävät kauppakorkeakoulun korkeatasoista opetusta, etenkin logistiikan tutkija **Katri Karjalaisen** tukea. Kiitosta saavat myös muut yhteistyökumppanit, esimerkiksi Suomen logistiikkayhdistys.

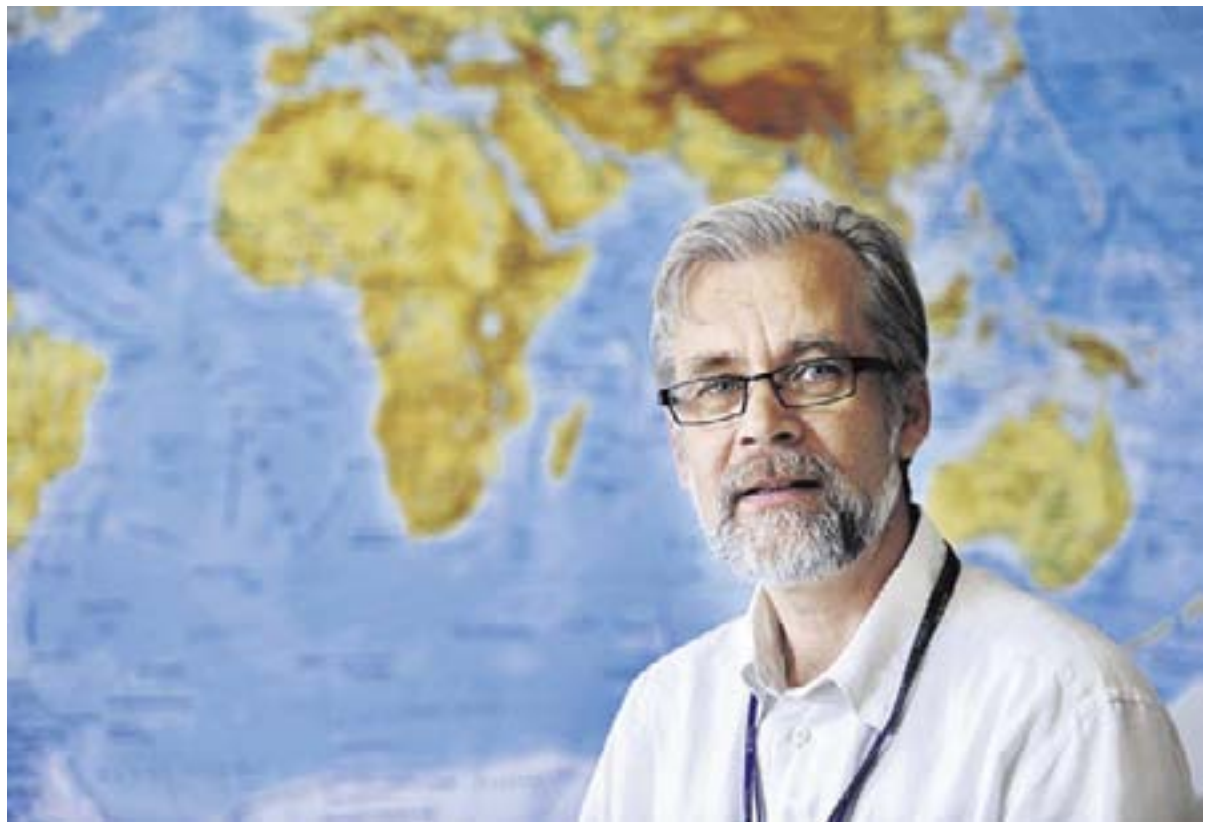
Lukiolaisille sopivia kirjoja ei logistiikasta ole, joten opettajat ovat tuottaneet materiaalin itse kauppakorkeakoulun kurssimateriaalin pohjalta.

Onko urakka kannattanut? Mitä opettaja saa uudesta oppiaineesta?

Jokinen kertoo miettineensä pitäisikö niin sanotun tavallisen matematiikan sisältöjä uusia, esimerkiksi lisätä excel-laskentaa. ”Työelämäyhteydet syntyvät logistiikan opintojen kautta hyvin luontevasti”, Karppinen sanoo. ”Yritykset ovat olleet suorastaan innoissaan siitä, että lukiossa opetetaan logistiikkaa.”

Venäläinen kertoo innostuneensa oppiaineesta pikkuhiljaa yhä enemmän. Hänestä tuntuu, että logistiikka auttaa ymmärtämään monia nykyajan ilmiöitä: globalisaatiota, Kiina-ilmiötä, luonnonvarojen hyödyntämistä, kierätystä. ”Logistiikka liittyy lähes kaikkeen mitä ympärillämme tapahtuu.”

Tiina Sandberg

”Maailmankarttaa tutkimalla ymmärtää, miksi Rotterdamiin on syntynyt valtava satama”, Juha Venäläinen opastaa.

”Logistiikka on materiaali-, raha- ja tietovirtojen hallintaan erikoistunut tieteenhaara, jossa käsitellään yritysten ja laitosten materiaalivirran fyysistä, tiedollista ja taloudellista hallintaa hankinnasta asiakkaalle saakka.” (Wikipedia)

”Nyt tietää miten tavara liikkuu”

Opinto-ohjaajana **Petri Karppinen** suosittelee mielellään logistiikan opintoja muillekin kuin kaupalliselle alalle aikoville. Peruskurssin käyneet opiskelijat ovat olleet varsin tyytyväisiä, vaikka eivät olisi logistiikasta etukäteen juuri mitään tietäneetkään.

Kolmatta vuotta lukiossa opiskelevat **Samppa Pöyhölä**, **Iiona Julkunen**, **Emilia Lähde** ja **Petra Kilpinen** kävivät kukin logistiikan peruskurssin. **Ville Hiltunen** meni suoraan jatkokurssille. Kaikki ovat tyytyväisiä kurssin antiin, mutta vain Hiltunen aikoo jatkaa logistiikan opintoja.

Syynä ei ole opintojen työläys, vaan niiden oma logistiikka. Lukiolaisen lukujärjestyksessä ei aina ole tilaa lisäopinnoille.

Kilpinen, Lähde ja Pöyhölä eivät tienneet logistiikasta etukäteen juuri mitään. Kilpinen aikoo pyrkiä kaupakorkeakouluun, joten opinnoista on varmaan hyötyä hänelle. Muilla ei ole vielä täsmällisiä jatko-opiskelusuunnitelmia.

”Sattumalta osuin kurssille. Excel osoittautui vaikeaksi, mutta on varmaan hyödyllistä. Kontin sisällön tutkimisesta sen sijaan tykkäsin”, Kilpinen kertoo.

Lähdettä kiinnosti tavarankulku, laskeminen ei häntäkään.

”Opinnoista on varmaan hyötyä tulevaisuudessa, mutta ei tämä ehkä ole sitä mitä haluan tehdä aikuisena ammatikseni.”

Julkunen sen sijaan lähti opiskelemaan nimenomaan exceliä.

”Tiesin että kesätöissä kysytään excel-taitoja. Opin enemmän kun odotin. Kuljetusketjut olivat myös mielenkiintoisia asioita.”

Pöyhölä innostui logistiikasta tosissaan. Hän hakeutui kesätöihin logistiikan pariin. Kiinnostavinta hänen mielestään opinnoissa olivat yritys- ja toimipaikkavierailut, varsinkin vierailu ulkoministeriöön.

”Niin pienestä on kiinni, että saamme oikeata tavaraa. Tunsin itseni tärkeäksi varastolla kesätöissä kerätesäni tilausta Australiaan. Tajusin kuinka merkittävä osa minulla oli ketjun alkupäässä.”

Jatkokurssilla aloittanut Hiltunen aikoo ottaa kaikki tarjolla olevat logistiikan kurssit – ensiksi käymättä jääneen peruskurssin.

”Tämä on uusi mielenkiintoinen asia ja liittyy läheisesti siihen mitä aion opiskella eli matematiikkaan.”

Tiina Sandberg

Itäisen Helsingin lukioita

Vuosaaren lukion lisäksi Itä-Helsingissä toimii muitakin lukioita. Metroradan varrella ovat Helsingin yhteislyseon lukio, Herttoniemen yhteiskoulun lukio, Itäkeskuksen lukio ja Kulosaaren lukio sekä ruotsinkielinen Brändö gymnasium. Hyvät liikenneyhteydet idästä päin

on myös esimerkiksi Helsingin yliopiston Viikin Normaalikoulun lukioon.

Lukioihin ja muuhun toisen asteen koulutukseen haetaan yhteishaussa. Sähköisestä yhteishausta löytyy tietoa osoitteesta www.koulutusnetti.fi.

Itämeren uudenaikaisin

Vuosaaren satamassa niin tekniikka kuin liikennejärjestelytkin on valjastettu siihen tarkoitukseen, että laivat saadaan lastattua ja purettua joutuisasti. Suomen ja yksintein koko Itämeren alueen uudenaikaisin satama avataan marraskuussa.

Helsingin itäisimmälle kulmalle Porvarinlahden rannalle on laivojen mukava tulla, sillä Vuosaareen johtaa suora ja helposti navigoitava väylä. Asia tuli todistetuksi viimeistään heinäkuussa, kun 218-metrinen ropax-alus M/S Finnstar koeajoi 32 kilometrin mittaisen reitin Sompasaaresta satamaan. Finnstar oli ensimmäinen kokoluokkansa alus, joka kulki satamaan johtavan meriväylän kokonaan. Matka sujui aikataulussa ja väylä sai kapteenilta kiitosta.

Moitteita olisi ollut ikävä saada, koska reitti on koko maalle merkittävä. Vuosaaren väylää pitkin kulkee jatkossa noin kolmasosa Suomen ulkomaankaupan arvosta.

Kun laiva on saatu puretuksi, lasti jatkaa jouhevasti matkaansa, sillä satamasta on lyhyt matka pääteille eikä Helsinki-Vantaan lentokentällekin ole kuin 14 kilometriä.

Itäinen satama on suunniteltu päättäjien silmissä pitkään. Ensimmäinen hahmotelma satamasta Valmetin telakan ja Porvarinlahden väliin laadittiin jo vuonna 1975, mutta kaupunginvaltuusto hyväksyi perustamissuunnitelman vasta vuonna 1996, rakentamispäätös sorvattiin vuonna 2002 ja peruskivi muurattiin seuraavana vuonna.

Vuosaareen siirtyvät kaikki Länsisataman ja Sörnäisten tavarasatamatoiminnot. Keskustan kapeilla kaduilla jyrää jatkossa entistä vähemmän rekkoja ja Sörnäisten sataman paikalle rakennetaan asuntoja. Uusi satama vaikuttaa siis myös kauas sinne, minne laivojen peräälöt eivät kann.

Kahden hehtaarin halli

Projektiassistentti **Anneli Kurkela** on ollut satamahankkeessa mukana siitä lähtien, kun rakentaminen viisi vuotta sitten alkoi. Hän on opastanut lukuisia kiertokäyntejä satamatyömaalla ja kertoilee autokierroksellamme totuudesta hankkeen vaiheista.

"Rakennustyöt ovat sujuneet aikataulujen mukaan", Kurkela kertoo. Vaativimpia urakoita oli maaperän ja

merenpohjan pudistaminen. Jäämät olivat peräisin telakan ajoilta, muun muassa laivojen suoja-aineina käytettyistä maaleista.

Rakentamisen volyymit ovat olleet mittavia, asfalttiakin on kulunut niin paljon, että jos samalla määrällä päällystettäisiin 10 metriä leveää tietä, sille tulisi pituutta 400 kilometriä eli Helsingistä Kuopion taakse.

Vuosaaren Satamakeskuksen pinta-ala on yhteensä 250 hehtaaria, josta suljetun sataman osuus on 115 hehtaaria. Lopun vievät logistiikka-alue, Meriportin yritysalue sekä raskaan liikenteen palvelualue.

Ajamme satamaoperaattori Finnsteven hallin läpi, eikä sekään ole vallan vaatimaton, sillä pinta-alaa on parisen hehtaaria. Toiselle puolella hallia ajavat rekat ja toiselle junat.

Hallitilaa tulee satamaan ja logistiikka-alueelle yhteensä noin 250 000 neliometriä ja laituria lähes viisi ja puoli kilometriä.

Laivapaikkoja on 24, joista 15 pyörillä lastattaville roro-aluksille tarkoitettua paikkaa. Konttinostureitakin tulee kymmenen.

Miljoonan kilon nosturi

Tärkeämpää kuin neliöt tai laivapaikkojen määrä on kuitenkin toiminnan laatu.

"Vuosaaresta tulee Itämeren modernein satama. Lastaus ja purku pyritään tekemään mahdollisimman nopeasti. Jopa rakennusten sijoittelu on pyritty optimoimaan tehokkuutta silmällä pitäen", Kurkela sanoo.

Ripeyden tavoittelusta kertovat esimerkiksi kaksi tuplaramppia, joilta voidaan lastata ropax-aluksia kahdelta tasolta yhtä aikaa. Talvisin rampit lämmitetään.

Satamaan kohoavat myös Suomen suurimmat nosturit. Ensimmäinen neljästä STS eli ship-to-shore -nosturista laivattiin Rotterdamista Vuosaareen kesäkuussa. Nosturi painaa yli miljoona kiloa ja se pystyy nostamaan jopa 90 000 kilon painoisen lastin. Kalmarin valmistamat

Natura-luonnosuojelun ja sataman väliin on rakennettu melumuuri. Kilometrin pituinen betonikolossi saa tulevaisuudessa kasvillisuutta peitteekseen.

nosturit edustavat uusinta tekniikkaa: kuljettaja muun muassa pystyy nappia painamalla, kaista-automaatiikan avulla, ohjaamaan nosturin juuri oikeaan kohtaan laituria.

Kuljettajan päätä ei sovi huimata, sillä hän istuu lähes 40 metrin korkeudessa. Nosturit myös näkyvät kauas, sillä puomi pystyasennossa ne ovat 98 metriä korkeita. Tanaan työjuhnan kiiltävää, sinistä runkoa katsellessa ei ole vaikea arvata, että nosturista on tuleva Vuosaaren sataman tunnusmerkki.

Tehokkuus on ajan henki, mutta samalla maailmasta myös katoaa jotain. Vuosaaressa ei silmälappupäinen merikarhu kopsuttele laiturilankkuja puujalallaan ja poissa ovat kapakat viekoittelevine tanssijoineen. Vanhan ajan meriromantiikkaa sieltä on turha etsiä.

Puolentoista kilometrin tunneli

Rahdin kulusta satama-alueella koetetaan tehdä mahdollisimman sujuvaa.

"Autojen rekisterikilvet syötetään atk-järjestelmään etukäteen. Rekkojen tunnistuspiste kuvaa rekisterikilven ja kuljettaja näkee valotaulusta, pitääkö hänen käydä tullissa. Vakiokulkijoilla on tunnisteet, joten puomit aukeavat niille automaattisesti. Myös satamakoneet on varustettu tunnistimilla", Kurkela kertoo.

Liikennejärjestelyjen avain on Kehä III:lle vievä Satamatie, jonka kautta hoidetaan kaikki sataman tavaraliikenne. Satamatie on noin kaksi puoli ja kilometriä pitkä, josta puolitoista kilometriä kulkee tunnelissa Porvarinlahden alitse. Näin välttytään kuormittamasta pohjoisen Vuosaaren katuverkkoa.

Tunneli kulkee syvimmillään 25 metriä maan alla, siis lähes yhtä syvällä kuin Helsingin metro. Turvajärjestelyt

☉ Projektiassistentti **Anneli Kurkela** voi nuoresta iästään huolimatta kutsua konkariksi, sillä hän on seurannut sataman rakentamista töiden alusta lähtien. Taustalla sataman keskustoimisto.

satama

hätäuloskäynteineen ovat tiukat. Molemmille ajosuunnille on oma tunnelinsa, mikä lisää turvallisuutta. ”Kamerointa on paljon”, Kurkela mainitsee. ”Valvontakeskus sijaitsee Pasilassa.”

Kun satama otetaan käyttöön, Satamatietä kulkee noin 10 000 autoa vuorokaudessa. Vuonna 2020 sitä on laskettu käyttävän jo 20 000 ajoneuvoa, joista raskasta liikennettä on noin kolmannes.

Helsingin keskustan liikenne helpottuu, mutta Kehä III:n raskaus kasvaa. Kehätietä on kuitenkin jo levennetty Itäväylän ja Porvoonväylän välillä. Myös kiskoliikenteeseen on satsattu.

”Satama-alueen rataverkko on rakennettu tiheäksi. Tavoitteena on kasvattaa junaliikenteen osuutta niin, että 20 prosenttia rahdeista kulkisi jatkossa kiskoilla”, Kurkela kertoo.

Vuosaaren satamarata on 19 kilometrin mittainen ja se liittyy Keravan Saviolla Helsinki–Riihimäki-rataan.

Muuri suojaa Naturaa

Vuosaarta on kritisoitu haitallisista vaikutuksista ympäristöön, sillä satama rakennetaan aivan Natura-alueen viereen.

Satamasta on tehty kaikki ympäristövaikutusten arvioinnit, joista laki määrää ja lisäksi iso joukko muita selvityksiä, joilla on arvioitu sen vaikutuksia mereen, pinta- ja pohjaveteen, lintuihin, kasveihin sekä ilmaan ja maaperään. Selvitysten pohjalta on koetettu löytää rakentamisessa vaihtoehdot, jotka kuormittaisivat ympäristöä mahdollisimman vähän. Luontoseurantoja on tehty koko rakentamisen ajan eikä merkittäviä ympäristöhaittoja ole ilmennyt.

Natura-alueen ja sataman väliin on rakennettu melumuuri. Mene tiedä, kulkeeko se jatkossa sataman työntekijöiden puheissa Kiinan vai Berliinin muurin nimellä, mutta aikamoinen aita se on joka tapauksessa, sillä pituutta on kilometri ja korkeutta 13 metriä. Naturaa vasten on myös melumäki. Luonnonsuojelualue ei kuormitu myöskään sataman liikenteestä, koska liikenne kulkee tunnelissa alueen alitse.

Satamarata kulkee suurimmaksi osaksi tunnelissa, jotta radasta ei olisi haittaa asuinalueiden viihtyvyydelle. Vuosaaren ja Keravan välillä on tunnelia nelisentoista kilometriä.

”Ympäristön suojelemiseen vahinkojen sattuessa on täällä kiinnitetty paljon huomiota”, Kurkela kertoo. ”Sadevesiviemärit voidaan sulkea, joten vesistöihin ei pääse mitään sinne kuulumatonta. Vaarallisia aineita varten on katos. Jos kontti vuotaa, se kiikutetaan katoksessa olevaan altaaseen.”

Ympäristö on otettu huomioon myös valaistuksen suunnittelussa, sillä valokin voi olla ympäristöhaitta väärässä paikassa. Täysvalaistusta käytetään siellä, missä sitä tarvitaan, esimerkiksi lastien purkamisessa ja kulkureiteillä. Muualla mennään valoilla, jotka turvallisuus ja valvonta vaativat. Satamaa varten myös suunniteltiin mastot, jotka kohdentavat valon juuri oikeaan paikkaan, jottei se karkaa heijastuksina sinne tänne.

Opastetuilla kierroksilla satamatyömaalle on riittänyt väkeä. Helsingiläiset ovat siis kiinnostuneita uudesta satamasta. Rakentaminen on ollut antoisaa aikaa myös hankkeen työntekijöille. ”On ollut hienoa olla mukana, sillä uusia satamia ei avata Suomessa joka päivä”, Kurkela hehkuttaa.

Tapio Tolmunen

Kuvat Patrik Lindström

Suomen suurimman nosturin töitten tekemiseen tarvittaisiin muutamakin säkinkantaja, sillä se pystyy nostamaan lastin 37 metrin korkeuteen ja siirtämään jopa 90 tonnin painoisia kuormia. Vuosaareen tulee neljä STS (ship-to-shore)-nosturia.

Luontoa seurataan jatkossakin

Ympäristöä tarkkailtiin sataman rakentamisen aikana poikkeuksellisen mittavasti. Tieto, joka saatiin, antaa hyvän pohjan kohdentaa tarkkailua valmistumisen jälkeen”, sanoo rakentamisprojektin lupa-asioita koordinoiva Ari Piispanen Ramboll Finland Oy:stä.

”Liikenteen vaikutuksia muun muassa pohjaveteen, linnustoon ja kasvillisuuteen seurataan vielä vuosia satamatoimintojen käynnistymisen jälkeen”, Piispanen jatkaa. ”Natura-alueita vasten rakennetun melumäen ympäristössä tarkkaillaan suoto-, pinta- ja pohjavesiä. Melumäen rakentamisessa käytettiin entiseltä telakka-alueelta poistettua maa-ainesta, jossa oli epäpuhtauksia.”

”Satamakentän pohjarakenteena on käytetty merenpohjasta ruopattua TBT-pitoista kerrostumaa. Ympäristölupa asetti ehtoja kerrostuman käytölle. Pitoisuuksia

aineista, joita likaantunutta kerrostumaa sisältävistä rakenteista mahdollisesti liukenee, on tarkkailtava viisi vuotta rakentamisen jälkeen.”

Likaantuneiden maa-ainesten kierrätykselle oli perusteensa. ”On kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti käyttää uudelleen kaikki käyttökelpoinen materiaali mahdollisimman lähellä paikkaa, jossa jäte on syntynyt. Maiden kuljettaminen muualle olisi kaiken lisäksi ollut erittäin kallista.”

”Yksityiskohdat siitä, kuinka vesistöjä ja kalataloutta seurataan jatkossa ovat vielä mietinnässä, mutta ehdotus lähtee Uudenmaan ympäristökeskukselle syksyllä. Kyllä ympäristö on Vuosaaressa hyvin hanskassa”, Piispanen summaa.

Tapio Tolmunen

Nuorisosihteeri Pirjo Mattila (vas) testaa Helsinki-Helpeillä ideoita nuorten äänestysinnon kohottamiseksi. Pirjon vieressä Lauri Calonius, Peter Doktor, Janet Kinnunen, Jaakko Nelimarkka ja Silja Massa (oik).

Nuoria innostetaan äänestämään

Nuoret ovat vanhastaan melko laiskoja äänestäjiä, minkä vuoksi nuorisosiainkeskus yrittää monin tavoin saada nuoret kiinnostumaan oikeuksissaan vaikuttamaan pääkaupungin kehittämiseen.

”Helsinki on liian hieno paikka kehittää vain yli viisikymppisten ehdoilla”, tiivistää nuorisosihteeri **Pirjo Mattila**.

Nuorisosiainkeskus ei ole rakentanut isoa kampanjaa nuorten äänestysaktiivisuuden piristämiseksi, mutta tuuppaa eri tavoin nuoria ja nuorisopiirijärjestöjä herättelemään nuoria kunnallisvaaleihin.

Nuorisojärjestöissä toimivien aktiivisten nuorten ryhmä on saanut Youth in Action -avustusta yhteiselle tiedotuskampanjalleen ”Ketä kiinnostaa”. Siihen liittyen ensi kertaa äänestävät nuoret saavat kotiinsa henkilökohtaisen *bilekutsun*. Kampanjan tavoitteena on aktivoida nuoria äanes-

tämään ja samalla näyttää, ettei poliittinen toiminta ole vain jäykkää kokoustamista, vaan se voi olla monenlaista tekemistä.

”Saattaa toimia, sillä postiluukusta kolahtaa yleensä vain laskuja. Tekstiviestejä puolestaan tulee niin paljon, että äänestyskehoitus saattaisi jäädä viestimasan joukkoon”, sanoo Helsinki-Helpin kesän työskennellyt **Lauri Calonius**.

Hän ja joukko hänen kollegojaan aikovat äänestää kunnallisvaaleissa, vaikka eivät ole kovin vakuuttuneita, että äänestämällä olisi paljonkaan merkitystä asioiden kulkuaan.

”Toimisiko feissaustempaus eli joukko nuoria jalkautuisi Helsingin kaduille puhuttamaan nuoria äänestäjiä?”, kysyy nuorisosihteeri Pirjo Mattila Helpeiltä, face to face -työskentelyn ammattilaisilta.

”Tuskin”, nuoret vastaavat.

Nuoret ovat sitä mieltä, että politiikasta saa tietoa vain, jos on itse aktiivinen ja kiinnostunut. Koulussakaan ei juuri kajota kunnallisdemokratian syövereihin.

Paneeleja opiskelijoille

Nuorisosiainkeskus on perinteisesti vaalien alla kannustanut toisen asteen oppilaitoksia järjestämään vaalipaneeleja.

”Meidän roolimme on patistaa oppilaitoksia järjestämään paneeleja. Nuorisopiirijärjestöt hoitavat paneelin ja hankkivat paikalle nuoria ehdokkaita eri poliittisista suunnista”, Pirjo Mattila sanoo.

Hän toivoo, että nuorten hyvinvointiin liittyvät asiat olisivat tämän syksyn paneelien yhtenä teemana.

Äänestämällä on väliä

Lokakuun kunnallisvaaleissa uurnille voisi hakeutua noin 35 000 nuorta alle 25-vuotiaasta helsinkiläistä. Nuorten into äänestää on kuitenkin perinteisesti melko vähäistä. Edellisissä kunnallisvaaleissa 2004 ensi kertaa äänestäneiden 18-vuotiaiden helsinkiläisnuorten äänestysprosentti oli 48 %, 19–24-vuotiaiden enää 41 %. Nuorisosiainkeskuksessa äänestysinnon kasvattamiseen on kytketty mukaan työntekijöitä, joiden työstä nuorten kanssa äänestämistä keskustelu voisi olla luonteva osa. Esimerkiksi verkkomaailmassa työskentelevät on koottu yhteen miettimään, mitä verkossa voisi tapahtua vaalien tiimoilta. Verkkovaalipaneeli nyt ainakin on valmisteilla.

Pirjo Mattilan mielestä kaupungin kaikki hallintokunnat, jotka ovat tekemisissä kasvatuksen, valistuksen tai tiedotuksen kanssa, voisivat omilla tahoillaan miettiä, miten nuorten äänestysaktiivisuutta voitaisiin lisätä. Kirjastot esimerkiksi olisivat luontevia paikkoja levittää tietoa.

”Meillä on aika ohut kulttuuri siitä, miten kaupunkilaisille kerrotaan vaikutusmahdollisuuksista. Miksi kaupungin ei kuuluisi kertoa kaupunkilaisille, miten kaupunki toimii? Tekevähän muutkin organisaatiot valistustyötä jäsenilleen tai omistajilleen omista rakenteistaan”, Pirjo Mattila pohtii.

Hänen mielestään nuorten kannattaa äänestää karrikoidusti sanoen siksi, että Helsinki on liian hieno kaupunki jätettäväksi yli viisikymppisten ehdoilla tapahtuvaan kehittämiseen – yli 50-vuotiaita vähättelemättä. Viime vaaleissa ehdolla olleista runsaasta 900 helsinkiläisestä alle 25-vuotiaita oli kuutisenkymmentä, heistä valtuustoon asti ei päässyt kukaan. Viimeksi valtuustoon valittiin kuitenkin seitsemän alle 30-vuotiaista.

”Kaupungin kehittämisessä on oireita siitä, että päättäjät ovat paljolti iäkkäämpiä. Esimerkiksi nuorten hyvin- ja pahoinvoinnista puhuttaessa, kaupunkikulttuurikeskustelussa tai asumiseen liittyvissä asioissa näkökulmilla on väliä. Nuorilla on mahdollisuus olla myös ongelmien ratkaisijoita eikä vain osa ongelmaa, johon muut paneutuvat”, Pirjo Mattila sanoo.

Leena Seretin

Miten äänestetään?

Vaalipäivän äänestyspaikan ja lähimmät ennakoäänestyspaikat näet postissa saamastasi ilmoituksesta. Vaalipäivänä voit äänestää vain omalla äänestyspaikallasi, joka on merkitty ilmoituskorttiin.

Ota mukaan henkilöllisyystodistuksesi ja postista saamasi ilmoitus äänioikeudesta. Näytä ne vaalivirkailijalle ennen kuin menet äänestyskoppiin.

Kirjoita äänestyskopissa valitsemasi ehdokkaan numero lipukkeeseen, taita se kahtia ja palaa virkailijoiden luo. Äänestyslippu leimataan. Varsinaisena vaalipäivänä saat pudottaa lipukkeen uurnaun. Ennakoäänestyksessä lipuke laitetaan itse kuoreen. Se annetaan postista saadun ja allekirjoituksellasi varustetun ilmoituksen kanssa virkailijalle. Vaalivirkailijat neuvovat lisää paikan päällä.

• www.kuntavaalit.fi

Millainen Helsinki? *Asukkaiden ääni ratkaisee*

Asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa. Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenet sekä korkeimmat viranhaltijat, kuten kaupunginjohtajat.

Valtuutetut päättävät kaupungin toiminnasta ja taloudesta, kunnallisveroprosentista ja kunnallisten palvelujen järjestämisestä. Luottamushenkilöiden työ liittyy läheisesti kuntalaisten arkeen, sillä kaikki asukkaat käyttävät jossakin elämänvaiheessa kaupungin palveluja, kuten esimerkiksi päiväkotia, kouluja, kirjastoja, terveysasemia, nuorisotaloja, vanhusten palvelukeskuksia, katuja, puistoja ja vesi- ja viemäriverkostoa.

Valtuutettujen määrä vaihtelee kunnittain. Helsingin kaupunginvaltuustossa on 85 jäsentä. Viime vaaleissa valtuustoon tuli valituksi niukka naisemmistö, 43 naista ja 42 miestä. Edustettuna on yhdeksän poliittista ryhmää.

Kunnallisvaalit toimitetaan joka neljäs vuosi lokakuun neljäntenä sunnuntaina. Tällä kertaa vaalipäivä on 26. lokakuuta.

Kunnallisvaaleissa voi äänestää viimeistään vaalipäivänä 18 vuotta täyttävä henkilö, joka on Suomen tai muun EU:n jäsenvaltion, Norjan tai Islannin kansalainen. Muun maan kansalainen on ääni-

oikeutettu, jos hänellä on ollut kotikunta Suomessa kahden vuoden ajan.

Äänestää voi siinä kunnassa, joka on ollut äänestäjän kotikunta 51 päivänä ennen vaalipäivää. Näissä vaaleissa tuo päivä on 5.9.

Hevosvetoiset "vaalivankkurit" Mariankadulla vuonna 1907, jolloin valmistauduttiin ensimmäisiin yksikamarisen eduskunnan vaaleihin. Yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta, oli säädetty lailla edellisenä vuonna. Kunnallisvaaleissa vastaava uudistus toteutui vuonna 1917.

Vaaleissa voi äänestää joko varsinaisena vaalipäivänä tai ennakoäänestysaikana joko Suomessa tai ulkomailla. Kotimaassa ennakoäänestysaika on 15.–21.10., ulkomailla 15.–18.10.

• www.kuntavaalit.fi, www.hel.fi

LyhytInfo

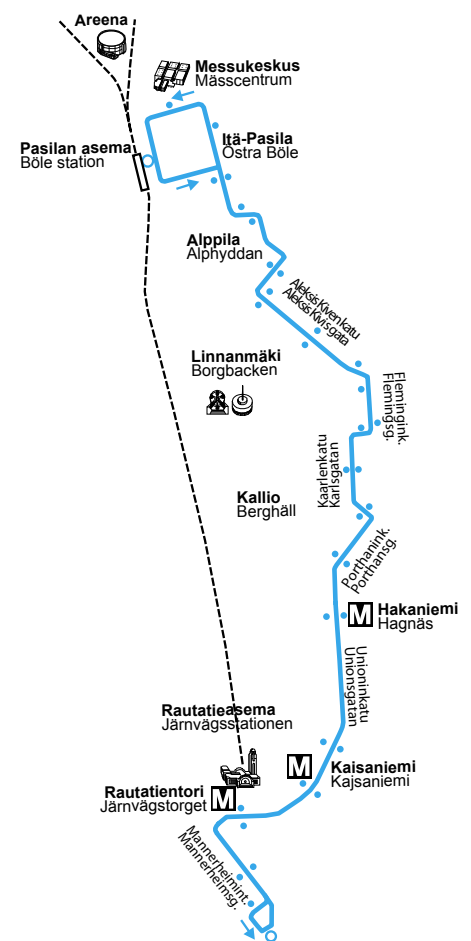
Kolmikulmasta Itä-Pasilaan

Raitiolinja 9 aloitti liikennöinnin reilu kuukausi sitten. Linjan keskustan pääte pysäkki on Uudenmaankadulla Diana-puiston kupeessa ja toinen pääteasema on Pasilan aseman kohdalla Ratapihantiellä.

Yhdeksikköä varten valmistui upouutta rataa Fleminginkadulle, Aleksis Kiven kadulle, Pasilan konepajan alueelle sekä yhteysväylille sieltä Pasilaan.

Linja 9 liikenne alkaa arkisin noin klo 6, lauantaisin noin klo 7 ja sunnuntaisin noin klo 8. Vuoroja ajetaan klo 23 saakka keskimäärin 10 minuutin välein.

Helsingissä on nykyisin 11 raitiolinjaa, joiden yhteispituus on 71 kilometriä. Bussilinja 17 lakkautettiin samalla, kun raitiolinja 9 aloitti.

Asukasillassa kaupunginjohtaja kuuntelee kaupunkilaisia

Töölön asukasilta järjestetään 23.9. klo 18.30 alkaen Helsingin kaupunkorakentamisen juhlasalissa osoitteessa Runeberginkatu 14-16. Kutsu on hyvissä ajoin postitettu töölöläisille kotiin.

Syksyn ensimmäinen ylipormestari **Jussi Pajusen** asukasilta pidetään syyskuun lopulla Töölössä. Seuraavaksi on vuorossa Sipoosta ja Vantaalta Helsinkiin liitettävän alueen asukasilta marraskuussa.

Asukasillat järjestetään yhdessä paikallisen kaupunginosayhdistyksen kanssa. Töölössä toinen isäntä kaupungin lisäksi on Töölö-Seura. Samalla kyseessä on kunnianosoitus perinteikkäälle Töölö-Seuralle, joka perustettiin vuonna 1958 eli se täyttää pyöreät 50 vuotta.

Sopiva yhteensattuma on, että Töölön asukasilta on samalla viideskymmenes Helsingin ylipormestarin asukasilta. Toiminnan käynnisti Helsingissä ylipormestari **Teuvo Aura** vuonna 1975. Myös Auran jälkeiset kaupunginjohtajat **Raimo Ilaskivi**, **Kari Rahkamo**, **Eeva-Riitta Siitonen** ja nykyinen kaupunginjohtaja Jussi Pajunen ovat pitäneet asukasilloja tärkeinä foorumeina. Niissä on mahdollisuus tavata kaupunkilaisia, kuunnella heidän toiveitaan, ehdotuksiaan ja kritiikkiä.

Tilaisuuksia on pyritty järjestämään tasaisesti eri puolilla kaupunkia. Pajusen aikana asukasilloja on pidetty kolme tai neljä kertaa vuodessa. Tänä vuonna asukasillat on jo pidetty Katajanokalla ja Malminkartanossa. Töölön jälkeen on vuorossa Sipoosta Helsinkiin liitettävän alueen asukasilta 4.11. (ks. s. 20).

Ylipormestarin asukasillassa puhetta johtaa kaupunginjohtaja Pajunen. Hänen lisäksi vastaajina on parisenkymmentä virastojen johtajaa ja muita kaupungin toimialojen asiantuntijoita.

Kaupunginosayhdistykset voivat tehdä ehdotuksia asukasilloista. Yhteyttä kannattaa ottaa Helsingin hallintokeskuksen viestintään tai suoraan lehdistöpäällikkö **Tapio Kariin**, tapio.kari@hel.fi.

Aluesuunnittelu alkaa asukaskyselyllä

Munkkiniemen ja Helsingin keskusta laaditaan katu- ja viheralueiden aluesuunnitelmat. Rakennusviraston suunnitelmat ohjaavat puistojen, metsien, katujen ja torien hoitoa ja kehittämistä.

Munkkiniemen suunnitelma koskee Vanhan Munkkiniemen lisäksi Munkkivuorta ja Talinrantaa. Keskustan suunnitelma koskee Kampin ja Kluuvien kaupunginosia Töölönlahden aluetta lukuun ottamatta.

Suunnittelun tueksi kerätään asukkaiden näkemyksiä alueiden vahvuuksista ja puutteista kyselyillä, jotka lähetetään tuhannelle satunnaisesti valitulle kotitaloudelle kummallakin suunnittelualueella.

Lisäksi kaikki asukkaat voivat vastata kyselyyn 6.10. asti rakennusviraston verkkosivulla osoitteessa www.hkr.hel.fi/suunnitelmat. Kaikki kyselyyn vastanneet osallistuvat kymmenien palkintojen arvontaan.

Suunnittelun edetessä järjestetään myös asukastilaisuuksia, joista tiedotetaan tarkemmin sanomalehdissä ja rakennusviraston verkkosivuilla. Suunnitelmien on tarkoitus valmistua vuoden 2009 loppuun mennessä.

• www.hkr.hel.fi

Työteliäs Helsinki ranskalaisin

Kun ranskalainen valokuvaaja-toimittaja Denise Bellon saapui reportaasimatkalle Helsinkiin vuoden 1939 elokuussa, hän näki olympialaisia innokkaasti valmis-televan pääkaupungin. Sen moderni arkkitehtuuri ja työteliäät ihmiset tekivät häneen vaikutuksen.

Bellon viestitti kuvillaan, että kyseessä oli pieni edistysellinen maa, jonka kansalaiset olivat onnellisia sodan uhkasta huolimatta, ja jossa kaikki osallistuivat tasaveroisesti yhteiskunnan ylläpitoon ja rakentamiseen. Hän kuvasi esimerkiksi sokeritehtaan laajennustyömaalla urakoivia naisia Töölössä”, kertoo Bellonin Helsinki-kuviin perehtynyt dosentti **Anja Kervanto Nevanlinna**.

Denise Bellon oli ennen kaikkea ihmisten kuvaaja. Hän rajasi otoksensa tarkasti ja onnistui korostamaan kohteen sisältöä hienovaraisesti. Usein kuvissa oli yhteiskunnallisuutta.

”Bellon oli paitsi teknisesti taitava kuvaaja, myös näkemyksellinen. Hänellä oli kyky taltioida aikaa ja yhteisöä. Kuvissa on poikkeuksellista voimaa. Hän osasi kommunikoida kuvattaviensa kanssa. Kuvista tuli ikään kuin muotokuvia ilman poseeraamista, ja niissä on yleis-pätevyyttä”, toteaa Kervanto Nevanlinna.

Vapaana valokuvaaja-toimittajana työskennellyt Denise Bellon tuli Suomeen ranskalaisen Match-yleisaikakauslehden pyynnöstä, sillä sodan uhkaamat pienet Venäjän vierusvaltiot kiinnostivat ranskalaisia. Bellonin Baltiaan asti ulottuneen matkan yksi pääkohteista Suomessa oli Viipurin sotilasparaati, mutta hän vieraili myös Helsingissä, Tuusulassa ja Vierumäellä ottaen 500 kuvaa. Niitä päätyi Match-lehden reportaasien lisäksi elokuva-alan lehteen ja Finlande-kirjaan.

Hiljattain kuvia koottiin uuteen teokseen ”Onnen maa. Suomi elokuussa 1939”.

Hygienen ylpeydenaiheena Bellonin vierailun aikaan Suomessa oli tarve levittää tietoa itsenäisyydestään ja edistyneistä oloistaan, eikä vähiten vuodeksi 1940 kaavailtujen olympialaisten vuoksi. Ulkoministeriö järjestikin ulkomaisille vierailijoille hanakasti esittely- ja kuvaustilanteita. Bellon pääsi tapaamaan merkikihenkilöitä **Wäinö Aaltonesta Risto Rytin ja Jean Sibeliusen**. Hänelle esiteltiin myös urheilijoita sekä koko kansan liikunnallisuutta.

”Suomalaiset edustivat 1930-luvulla kiinteää suhdetta luontoon, jota tavoiteltiin kiihkeästi ja johon liitettiin sekä hengen että ruumiin kulttuuri. Ranskalaiset tunsivat urheilusankareitamme muiden muassa Pariisin olympialaisissa voittaneen **Paavo Nurmen**. Bellon kuvasi mielellään kehon estetiikkaa. Häntä kiehtoi myös eksotiikka, jota oli Suomessa ja joka oli muotia 1930-luvulla. Eksotiikan avullahan oli markkinoitu jo pitkään esimerkiksi Suomen kuvataidetta, ja maan itäistä sijaintiakin hyödynnettiin mielikuvan luomisessa.”

Bellon kuvasi kaikenikäisiä, ja Suomenlinnassa filmille tallentui lapsikuvia.

Itsestään selviin ulkomaisille vieraille esiteltäviin kohteisiin kuuluivat modernit rakennukset Olympiastadionista Rautatieasemaan ja Tilkan sotilas-sairaalaan.

”Tilkan metallipinnat kiilsivät ja korostivat puhtautta. Hyvä hygienia kuvasti koko kansan olojen korkeaa tasoa. Toki myös lääketieteellisen teknologian kehittyneisyyttä tuotiin esiin. Kiiltävät materiaalit olivat ominaisia teknisten laitteiden lisäksi ajan arkkitehtuurille”, toteaa Kervanto Nevanlinna.

Aikakaudelle tyyppillisen funktionalismin laaja levinneisyys Helsingissä teki ilmiselvästi vaikutuksen Belloniin, olihan hän pariisittarena tottunut vanhaan rakennuskantaan.

”Bellon kuvasi rakennuksia usein ajalle tyyppisesti alhaalta ylös, jolloin vaikutelma oli dramaattinen. Bellon kuitenkin otti ihmiset keskiöön monissa arkkitehtuurikuvissaankin ja se toi kuviin hänen ihmissuavaajan taitojensa ohella poikkeuksellista näkökulmaa. Arkkitehtuurista oli tullut yksi Suomen PR-valteista jo Pariisin vuoden 1900 maailmannäyttelyssä. 1930-luvulla monet maan valtiollisista rakennuksista saivat laajaa huomiota. Esimerkiksi monumentaalinen Eduskuntatalo symboloi maan edelläkävijyyttä länsimaisen demokratian edustajana yleisine ja yhtäläisine äänioikeuksineen.”

Denise Bellon kulki vierailukohteissaan mahdollisuuksien mukaan kuvaamassa myös omin päin itseään kiinnostavia aiheita. Filmille tallentuivat sulassa sovussa erilaiset yhteiskuntaluokat, ikäryhmät ja miljööt. Kuvaruuduissa näkyvätkin yhtä lailla torimyyjät ja naisvoimistelijat kuin pääministeri ja marsalkka. Bellon piti jokaista ihmistä kiinnostavana kuvattavana.

”Bellonin kuvissa on tiettyä viattomuutta, vaikka hän varmasti ymmärsikin monet taustalla vaikuttavat asiat propagandasta valtiosuh-

Ennen sähköisen ajanoton yleistymistä maalituomareilla ja ajanottajilla oli tärkeä rooli urheilukilpailuissa. Bellon vieraili Olympiastadionilla kuvaamassa urheilusankareita ja arkkitehtuuria.

silmin

teisiin saakka. Bellon tuo Suomen esiin maana, joka on hyvin määrätietoinen ja on kyennyt rakentamaan olonsa mieleisikseen. Viipurin sotilasparaatin kuvista välittyy viesti, että Suomi osasi varautua myös mahdollisuuteen, ettei rauhan aika jatkuisi”, toteaa Kervanto Nevanlinna.

Oman tiensä kulkija

Denise Bellon oli Suomeen tullessaan 36-vuotias. Hän oli ehtinyt kiertää reportaasimatkoilla maailmalla ja erota kahden teini-ikäisen tyttärensä isästä. Se ei ollut tuiki tavallista tuon ajan Ranskassa. Naiskuvaajakaan ei ollut paljon eikä Bellon kokenut yhteenkuuluvuutta pienen nais-

Tilkan sotilassairaalan korkea hygienian taso ja moderneja laitteita esiteltiin mielellään ulkomaisille vieraille.

valokuvaajien ryhmän kanssa. Hän työskenteli muutoinkin mielellään itsenäisesti. Bellonin voikin sanoa olleen oman tiensä kulkija niin työelämässä kuin vapaa-ajallaan.

Suomen-matkaansa seuranneena vuonna Denise Bellon meni naimisiin romanialaisen lehtimiehen **Armand Labinin** kanssa. Pari

☛ *Yrjönkadun uimahalli tarjosi kävijöilleen monipuoliset palvelut aina höyrykaappia ja kylvettäjä myöten.*

Kuvat Denise Bellon

Kauppatorilla kävivät kaupaksi niin marjat kuin mattoharjat. Bellon otti kuvasarjan myyjistä.

sai pojan muutamaa vuotta myöhemmin. Armand Labin otti juutalaisvainolta säästykseen puolisonsa ensimmäisen miehen **Jacques Bellonin** nimen tämän suostumuksella.

Denise Bellon kuvasi vielä vanhoilla päivilläänkin esimerkiksi lähipiiriään. Hän oli 97-vuotias kuollessaan vuonna 1999. Hänen Suomen-kuvansa löysi yli 20 000 negatiivin joukosta kokoelman asiamies **Éric Le Roy** vuonna 2001. Muutamaa vuotta myöhemmin kuvia oli esillä Jugendsalissa ja nyt 140 kuvaa on päätynyt tuoreeseen kirjaan asiantuntijoiden kirjoitusten rinnalle.

Tiina Kotka

Lähteenä on käytetty Anja Kervanto Nevanlinnan haastattelun lisäksi teosta Denise Bellon. Onnen maa. Suomi elokuussa 1939. Toimittajat Ulla Paavilainen ja Sini Sovijärvi. Finn Lectura, Otava, 2008.

Nyt menoksi!

Näyttelyitä

Kuva Pekka Elomaa ja Lyhdyn työryhmä, sarjasta Oikealla planeetalla.

Anna mun olla

Syksyn mittainen näyttely- ja tapahtumakokonaisuus Anna mun olla jatkuu Annantalolla **14.12. asti**.

Syksyn ohjelmista suuri osa toteutetaan yhteistyössä helsinkiläisen kehitysvammaisten lyhytaikaiskoti ja työpaja Lyhty ry:n kanssa. Näyttelyt ja tapahtumat koostuvat valokuvaaja Pekka Elomaan ja Lyhty ry:n työryhmän toteuttamista valokuvista, kehitysvammaisten kuvataiteesta ja esityk-

sistä sekä muusta teemaan liittyvästä ohjelmasta. Näyttelyn teema – ihmisenä olemisen samanlaisuuksiin tai erilaisuuksiin katsomatta – on esillä myös Annantalon taideopetuksessa, kouluille tarjotuilla kulttuurikursseilla ja Nuorten Lokaviikoilla. Anna mun olla -tapahtumien tarkka ohjelma on saatavana esitteenä sekä netissä.

• Annantalon taidekeskus, Annankatu 30, www.annantalo.fi.

Tähdet arkilla

Rauni Palosen paperinukkeja on esillä Lasipalatsin Näyttelytilassa **1.–19.10**. Muotitaiteilija Rauni Palonen on luonut mittavan uran yhtenä Suomen arvostetuimmista muotitoimittajista ja -piirtäjistä. Yleisö tuntee Rauni Palosen parhaiten julkispaperinukeista, joita hän piirsi vuosina 1968–1997 ensin Apu-lehteen ja myöhemmin myös Aret Runt -lehteen.

Piirrettyjen lista on hengästyttävä misseistä muusikoihin ja urheilutähtiin, kuninkaallisista Kauniisiin ja rohkeisiin, Marilyn Monroesta James Deaniin. Vaatteet Rauni Palonen suunnitteli kulloisenkin muodin mukaan. Syntyi hykerryttävä kokoelma populaarikulttuurin helmiä, myös tietynlainen kotimaisen muotihisto-

Piirros Rauni Palonen

rian kavalkadi. Nukeista tuli nopeasti kuttitavaraa ja tyttöjen harras keräilykohde.

Näyttelyn yhteydessä paperinukkeita teesta ilmestyy kirja Tähdet arkilla, suomalaisten suosikit paperinukkeina.

• Lasipalatsin näyttelytila, Mannerheimintie 22–24.

Muuttuva kaupunki

Raimo Längin valokuvia nähdään Lasipalatsin Näyttelytilassa ja Lasipalatsin aukiolla **24.10.–16.11**.

Kaupunki välitilassa -näyttely kuvaa kuinka eri puolilla pääkaupunkia muodostuu jatkuvasti pesäkkeitä, joissa vanha ja uusi ovat hetken verran yhtäaikaa läsnä. Niissä Helsinki on välitilassa, vanhan kaupungin paikka ei ole vielä kokonaan kadonnut eikä uusi vielä hahmottunut.

Välitilassa kaupunki luo nahkaansa kuin salaa katseilta piilossa. Ampumarata ja rallirata muuttuvat asuntoalueeksi, jätevedenpuhdistamo kulttuurialueeksi. Juuri

Kuva Raimo Läng

nyt ne ovat kuitenkin kiehtovia, rosoisia, aikakauden muutosta tihkuvia tiloja, kuin urbaanin maiseman kansallispuistoja.

• Lasipalatsin näyttelytila, Mannerheimintie 22–24.

Muksuille

Kukuluku heiluttelee vauvojen varpaita

Vauvalauantai **27.9.** tuo Kukulukun Malmitaloon. Kukuluku on vauvoille ja heidän perheilleen tehty tanssiesitys, joka saa varpaat heilumaan. Esitys pohjaa liikkeeseen, rytmiin, väreihin ja ääniin. Aisteja kutkuttavan teoksen takana ovat ohjaaja Laura Kairamo ja tanssija Riikka Siirala. Kukulukussa koetaan muodonmuutoksia toukasta perhoseksi, hiljaisuudesta afrikkalaiseen rytmimusiikkiin, väristä toiseen ja tunnelmasta toiseen. Esitykset **27.9. klo 11, 13 ja 14**. Kesto n. 30 min. Liput 4 e. Yhteen esitykseen mahtuu 15 vauvaa seuralaisineen. Lipunmyynti p. 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi. Lisätietoa: www.kukuluku.com

Kuva Eero Kairamo, kuvassa Riikka Siirala.

Vastakohtaisuuksien lumoissa

Vasta ja Kohta ovat kummia kavereita – niin erilaisia, mutta yhdessä ne muodostavat erityisen ominaisuuden, vastakohtaisuuden. Kanneltalossa **27.9. klo 14** nähtävässä esityksessä naamiohahmot ihmettelevät outoa suhdettaan.

Mitä tapahtuu kun suuri kohtaa pienen, vanha nuoren tai entäs kun pallo ja palikka tapaavat?

Sirkustaiteilija Juha Ekorren esittämä Vasta ja näyttelijä Kaija Kankaan tulkitsema Kohta saavat yllättyä tutkimusretkellään; he kokevat muodonmuutoksia ja ovat vaarassa joutua myös napit vastakkain.

Monitaiteellisessa Vasta&Kohta -naamioteatteriesityksessä kohtaavat musiikki, esitystä varten luodut naamiot ja fyysinen ilmaisu sekoittaen teatterin, tanssin ja sirkuksen elementtejä. Yli 4-vuotiaille

suunnattu esitys sopii katsojille yli kieli-rajajojen.

Liput 4 e, lippuvaraukset p. 310 12000 sekä Lippupalvelu.

• Kanneltalo, Klaneettitie 5, p. 310 32416, www.kanneltalo.fi.

Kuva Mika Haaranen

Tanssia

Kosmista rakkautta

Iris Ensemble -ryhmän esitys Sarabande on tanssillinen taideteos, jossa yhdistyvät Lassi Nummen Sarabande-runot ja Laila Pullisen punaliitupiirustukset näyttämölle heijastettuina. Kai Olanderin musiikki kietoo osat kosmiseksi rakkaustarinaksi. Esityspäivä on runoilija Lassi Nummen 80-vuotispäivä. Sarabande nähdään Stoassa **9.10. klo 19**. Liput 12/8 e, p. 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Kohtaamisia

A lpo Aaltokoski Company esittää Stoassa **23.–27.9.** kaksi ihmisten välisiä kohtaamisia luotaavaa menestysteostaan (Trio ja Lupauksia) poikkeuksellisessa yhteisillassa. Triossa sukellaan aistien kautta aukeavaan kommunikaatioon. Tanssijat virittävät tulkitsemaan toisiaan ja ympäröivää maailmaa. Lupauksia on lumonnut

katsojia muun muassa Ranskassa ja Koreassa. Duetossa kaksi ihmistä kohtaa ja kutoo välilleen monisyisen tunteiden verkon.

Esitykset **23., 24., 25., 26. & 27.9. klo 19**. Liput 20/15 e, p. 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Musiikkia

Sinfonisia fantasiaita ja huimia visioita

- **24. & 25.9. klo 19** Finlandia-talossa soivat sinfoniset fantasiat John Storgårdsin johdolla. Liput 17,50/11,50/5 e.
- **8. & 9.10. klo 19** kuullaan Eino Juhani Rautavaaran Elämän rajaton rikkaus. HKO:n hovisäveltäjä Rautavaara täyttää

konserntiviikolla 80 vuotta. Hänen uusi orkesteriteoksensa A Tapestry of Life tarjoaa juhlan kunniaksi kiehtovia värejä ja huimia visioita Finlandia-talossa. Liput 17,50/11,50/5 e.

- Lisätietoja www.hel.fi/filharmonia-nettisivulta.

Maestro ja minä

Vuotalon ohjelmistouutuus on Maestro ja minä. Ensimmäisenä vieraana **3.10. klo 19** on Dave Lindholm. Artisti tapilee kitaraansa ja laulujaan Vuotalon areenalla ja välillä häntä jututtaa Ripa Vuorimies. Ajatukset ajelehtivat musiikin teke-

misestä arkisiin asioihin. Seuraava vieras on Tuomari Nurmio (**21.11.**). Liput 11/9 e, p. 310 12000, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

- Vuotalo, Mosaikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Jazz'n Jam

Malmitalossa jammaillaan nyt jazzin tahdissa Jazz'n Jam -sarjassa, jonka taiteellisena johtajana toimii Teppo Hautaaho. Ensimmäisessä konsertissa **29.9. klo 19** lavalle nousee trumpetti- ja kitaraduo Pettinen & Viinikainen sekä Zarkus Pousa. Konsertissa kuullaan duon ensialbumin Searching for Melodies kappaleita. Liput 6 e p. 310 12000 ja Lippupalvelu.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Teatteria

Kuvat Tuire Huokaus, piirroset Kai Kujasalo

Juoruja-komediassa katsojan nauruhermoja kutittelevat muun muassa Pekka Huotari, Risto Kaskilahti, Mikko Kivinen ja Sari Siikander.

Kuva Teemu Salmisen

Jazz'n Jam: Mikko Pettinen – trumpetti, Teemu Viinikainen – kitara.

JimJamMurMur Kanneltalossa

Suomalaisen jazzin eturivin vokalisteista koostuva JimJamMurMur heläyttää ilmoille konserttisalillisen vaihtelevia tunnelmia **25.9. klo 19**. A cappella -kokoonpanon musiikki kunnioittaa jazzmusiikin perinteitä, mutta rikkoo myös reippaasti rajoja; Johanna Iivanaisen, Mirja Mäkelän, Jenny Robsonin ja Mia Simanaisen muodostama kvartetti rikastuttaa musiikkiaan milloin murinoin, milloin sähinöin tai päriinöin. Kokoonpano on luova, hauska ja jännittävän erilainen! Liput 7/5 e, p. 310 12000 sekä Lippupalvelu.

- Kanneltalo, Klaneettitie 5, p. 310 32416.
- Liikenneyhteydet: M-juna sekä bussit 41, 42, 43, 46T ja P13.

Kuva Maarit Kythähti

Neljän solistin muodostama a cappella yhtye Kanneltalossa 25.9. klo 19.

Nauruterapiaa pimeneviin iltoihin

Helsingin Kaupunginteatteri tarjoaa varmat naurut keskellä pimenevää syksyä, kun Neil Simonin farssikomedia Juoruja saa lokakuun alussa ensi-iltansa suurella näyttämöllä. Ohjaajana toimii komiikan virtuoosi Neil Hardwick.

Näytelmän tapahtumapaikkana on hienoston tyylikäs asuinalue New Yorkissa. Kaupungin varapormestari vaimoineen on kutsunut lähintä seurapiiriään kotiinsa juhlistamaan kymmenettä hääpäiväänsä. Vieraat saapuvat, mutta isäntäpariskunta pysyy piilossa. Myös kokki on häipynyt kesken juhlaillallisen valmistamisen. Vaimoa ei näy mailla halmeilla, ja mies on ottanut valiumia. Ensimmäinen vieraspa-

riskunta hoivaa tajutonta isäntää ja yrittää skandaalia välttääkseen salata muilta tapahtuneen. Poliisit etsivät henkilöä, joka on kaahannut pois hääpäivän kunniaksi hankitulla punaisella Porschella.

Näytelmästä järjestetään yleisölle avoin teosesittely **30.9. klo 17.30** suuren näyttämön lämpiössä.

Juoruja **30.9. alkaen** Kaupunginteatterin suurella näyttämöllä (Eläintarhantie 5). Liput 36/31 e, p. 394 022, Ensi Linja 2, ma-pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2 p. 696 27033, ma-pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,75 e/min + pvm).

Elokuvia

Kroatialaisia filmejä Vuotalossa

Vuotalossa esitetään **26.9.** kaksi kroatialaista elokuvaa. Myöhemmin on luvassa myös slovakialaisia (**28.11.**) ja chileläisiä elokuvia (**12.12.**).

Kroatialaisen elokuvaillan aloittaa **klo 16** What Is a Man Without a Mustache? Se on romanttinen komedia elämästä ja selviytymisestä sodanjälkeisessä Kroatiaassa, jossa leskinainen rakastuu hiipuvan seurakunnan pappiin. Luvassa on maagista realismia balkanilaisin maustein.

Klo 18 nähdään The Border Post. Elokuva kertoo komedian keinoin sattumuk-

sista entisen Jugoslavian armeijassa. On kevät 1987 ja sotilaat pitkästävät Jugoslavian ja Albanian rajalla sijaitsevassa tukikohtassaan. Kukaan ei osaa aavistaa, miten lähellä Balkanin seuraava sota jo on. Turhautuneen luutnantin nolo sairus panee alulle hilpeiden väärinkäsitysten vyöryn, ja lopulta mikään ei enää ole kenenkään hallinnassa.

Molemmat elokuvat ovat kroatiankielisiä ja ne on tekstitetty englanniksi. Vuotalon elokuvaesityksiin on vapaa pääsy.

- Vuotalo, Mosaikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Kino Kaiku tuo elokuvia maailmalta

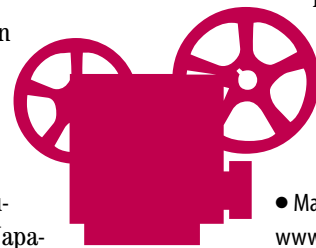
Malmitalon tuoretta elokuva-antia on Kino Kaiku -klubi, joka järjestetään Kansainvälisen kulttuurin seuran eli Kai-Kun kanssa. Elokuvaillat ovat ilmaisia ja ne pidetään kerran kuussa perjantaisin klo 18–21.

17.10. klo 18 Seitsemän samuraita (Shichinin no samurai). Akira Kurosawan yli 3-tuntisen klassikon alustaa filosofi Juha Olavinen. Elokuvan tapahtumat sijoittuvat 1500-luvun Japa-

niin, jossa erään kylän maanviljelijät kyllästytvät alati vainoaviin rosvoihin ja pestaavat suojakseen seitsemän isännätöntä samuraita. Seitsemän samuraita syntyi Kurosawan halusta tehdä historiaan sijoittuva elokuva, joka kuitenkin olisi kiin-

nostava myös nykyihmisen mittapuulla. Elokuva pidetään toimintaelokuvan arkityyppinä. Kesto 3 h 15 min. Ikäraja K15. Vapaa pääsy.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Muuta menoa

Missä opimme kerran – työväen sivistystä Kalliossa

Suomenkielinen työväenopisto järjestää Kallio-Seuran kanssa 4.–5.10. tapahtuman, jossa esitellään aikuisopetuksen vaiheita Kalliossa yli sadan vuoden ajalta.

Opistotalon pääjuhlassa 4.10. klo 14–16.30 kuullaan puheita, musiikkia, lausun-
taa sekä yhteislaulua.

Kuva Työväenopiston arkisto

*Kaupungin viranhaltijoita ruotsin kiel-
len kurssilla.*

Lisäksi ohjelmassa on kirjailija, FM Torsti Lehtisen puhe ”Viisas duunari – Linjojen kundin näkökulma sivistykseen” sekä FM Antti Aaltosen johdatus Opistotalon historiaan. Aaltonen vetää myös 45 minuuttia kestävästä opastetusta kiertokävelystä talossa klo 12 ja 17.

5.10. klo 10–17 Kallio-Seura järjestää Opistotalon Viipurinsalissa lausuntaa, sketsejä, muistelua sekä dia- ja lyhytfilmiesityksiä.

Viipurinsalissa on viikonlopun ajan esillä klo 10–17 myös erilaisia Kallion historiaan liittyviä näyttelyjä.

• Opistotalon vaiheisiin ja opetukseen liittyvät näyttelyt ovat avoimia Opistotalon (Helsinginkatu 26) toisen kerroksen aulassa 29.9.–11.10. Tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

Kuukauden kirjavieraita Stoassa

Suosittu Kuukauden kirjavieras-sarja jatkuu Stoassa. Kauden teemoina ovat kirjailijan työ kahden kulttuurin välittäjänä sekä Mika Waltarin juhluvuosi. Tutustu teoksiin, osallistu keskusteluun ja kuule, minkä musiikkiesityksen kirjavieras illan päätteeksi valitsee.

Sarjan ensimmäinen vieras 22.9. klo 18 on Sofi Oksanen. Suomalais-virolaiset juuret omaava kirjailija Sofi Oksanen on käsitellyt Viron lähimenneisyyttä esikoisteoksessaan Stalinin lehmät ja vuonna 2008 ilmestyneessä romaanissaan Puhdistus. Sofi Oksasta haastattelee Parnasson päätoimittaja Jarmo Papinniemi.

Muut kirjavieraat ovat 27.10. klo 18 Roman Schatz, 24.11. klo 17 Neil Hardwick ja 8.12. klo 18 Panu Rajala.

Kirjavieras-tapahtumiin on vapaa pääsy.

• Stoan kahvila, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Kuva Tomi Härkönen, kuvassa Sofi Oksanen.

Mika Waltarin Helsinki

Valokuvanäyttely Mika Waltarin jalanjäljillä päättyy Helsingin kaupunginmuseossa (Sofiankatu 4) 28.9. ja lähtee kiertämään Helsingin kulttuurikeskuksia. Kanneltalossa näyttely on esillä 2.10.–8.11. ja Malmitalossa 12.11.–29.11.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo/Rafael Roos

*-- hän poistui koulusta, sytytti savukkeen kadunkulmassa kuitenkin vilkkaisten, ettei opettajia ollut tulossa, ja lähti suoraan menemään Ylioppilastalon raitiovaunusekamelskaa kohden. (Mika Waltari: Palava nuoruus, 1935)
Heikinkadulla Ylioppilastalon edustalla oli 1930-luvulla suuri raitiovaunujen risteysasema.*

Kuva Helsingin kaupunginmuseo/Sakari Palsi

*Naiset, salaperäiset naiset raitiovaunussa, kaduilla, kahviloissa, puistojen penkeillä, he hymyilivät voitonriemuista hymyjä, kohottivat säären toisen päälle -- (Mika Waltari: Palava nuoruus, 1935)
Nuoria naisia Esplanadilla 1938.*

Makupaloja loppuvuoden kiinnostavimmista tapahtumista, ole hyvä!

Lokakuu

10 – 12	Terveys+Hyvä olo
10 – 12	Muoti+Kauneus
10 – 12	Häät&Rakkaus
22 – 23	STUDIA 2008
23 – 26	Helsingin Kirjamesut 2008
23 – 26	Viini, ruoka & hyvä elämä
31.10. – 2.11.	Skiexpo 2008
31.10. – 2.11.	BoardExpo 2008
31.10. – 2.11.	DigiExpo 2008

Marraskuu

7 – 9	ELMA 2008
7 – 9	Metsä 2008 Helsingin metsämessut
7 – 9	Kädentaito 2008

Joulukuu

13 – 14	Voittaja 2008 Kansainvälinen koiranäyttely ja Eläinmessut
---------	---

Katso lisätietoja www.finnexpo.fi

Helsingin Messukeskus

Teemme tilasta tilaisuuttesi.

Suuri muutos edessä – palvelut taataan

Vuoden vaihtuessa osa lounaista Sipoota ja Vantaan Västerkul-
lan kiila tulevat osaksi Helsinkiä. Alueliitos tuo pääkaupunkiin
yli 2 000 uutta asukasta.

Helsingin kaupunginhallitus linjasi jo
vuoden 2008 alussa, että kaupunkiin
liitettävien alueiden asukkaille taataan
helsinkiläisille tarjolla oleva palvelutaso
vuoden 2009 alusta. Opetuksen ja koulu-
kuljetusten, terveys- ja sosiaalipalvelujen,
liikenteen ja ylipäättään kaiken kunnalli-
sen palvelutoiminnan sujuvuuden takaa-
minen on johtotähtenä Helsingin valmis-
tautuessa alueliitokseen.

Kuntien päättäjät sekä virastot ja lai-
tokset ovat neuvotelleet tiiviisti pitkin
vuotta ja työ jatkuu yhä. Helsingissä val-
mistelu kiteytyy talousarvion valmistami-
sen yhteydessä.

Syyskuussa valmistuu kaupunginjohta-
jan vuoden 2009 talousarvio- ja taloussuun-

nitelmaehdotus. Se julkaistaan 26.9. ja on
sen jälkeen luettavissa Helsingin kaupun-
gin internet-sivuilla osoitteessa www.hel.fi.

Kaupunginhallitus käsittelee talous-
arvioehdotusta 27.10. Kaupunginvaltuus-
ton käsittelyyn talousarvio- ja taloussuun-
nitelmaehdotus tulee 5.11. ja toisen ker-
ran 12.11. Samassa yhteydessä päätetään
kunnallisveroprosentista vuodelle 2009.
Tällä hetkellä Helsingin kunnallisveropro-
sentti on 17,5.

Pääkaupunkiseutulaisille avataan palveluja

Kukin helsinkiläinen on paitsi pääkau-
punkilainen myös pääkaupunkiseutulai-
nen. Pääkaupunkiseutuun kuuluvat Helsin-

ki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen. Kaupun-
geilla on monimuotoista yhteistyötä muun
muassa erikoissairanhoidon, liikenteen ja
kirjastopalvelujen alueella.

Pääkaupunkiseudun kaupungit pyrki-
vät yhteistuumiin poistamaan kuntarajojen
muodostamia esteitä palvelujen järjelle
käytölle. Tavoitteena on, että pääkaupun-
kiseudun asukkaat voisivat käyttää toisten
kaupunkien palveluja, esimerkiksi päiväko-
ti- tai terveyspalveluita, siellä, missä niitä
tarvitsevat tai missä niitä on tarjolla.

Seutuportaaliin osoitteessa www.helsinginseutu.fi on koottu kaupunkien yhtei-
set, kuntarajoista riippumattomat palvelut
sekä tietoa yhteisten päätöksentekoeolin-
ten, kuten pääkaupunkiseudun neuvotte-
lukunnan, toiminnasta.

Helsingin seutuun luetaan pääkaupun-
kiseudun kuntien lisäksi Hyvinkää, Järven-
pää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nur-
mijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti.
Yhteensä 14 kunnan muodostaman Helsin-
gin seudun väkiluku on 1,3 miljoonaa.

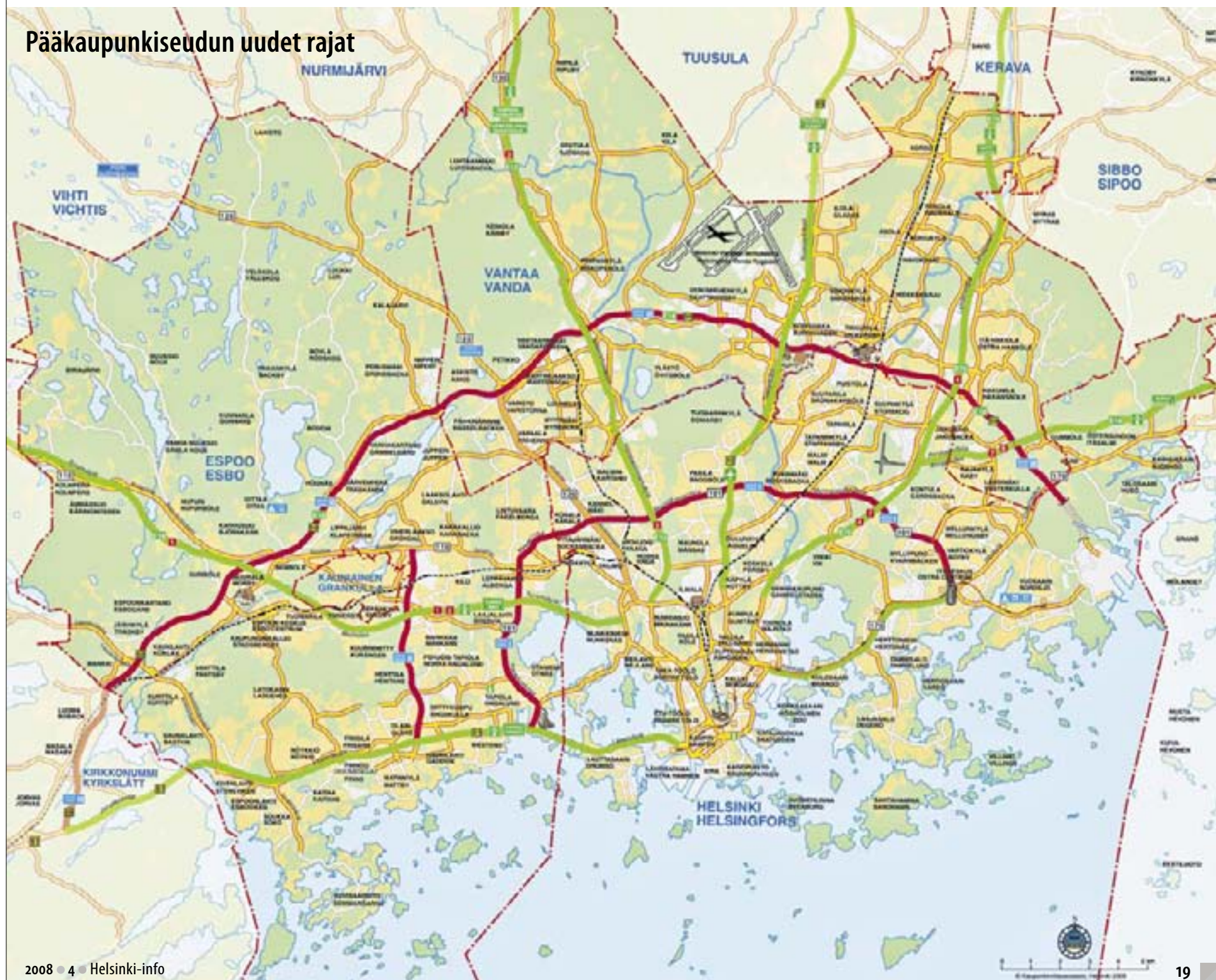
Helsingin nettisivusto alueliitoksesta

Kaupungin internet-sivuilla on alueliitosta koskeva erityissivusto, jonne pääsee joko
www.hel.fi -etusivulta tai suoraan osoitteella www.helz.fi/liitos. Netitse voi antaa
palautetta ja esittää kysymyksiä.

Helsingfors specialsidor om inkorporeringen

Kommentera eller ställ frågor via webbsidorna www.helz.fi/liitos/svenska.

Pääkaupunkiseudun uudet rajat

Tervetuloa ylipormestarin asukasiltaan

Sipoosta ja Vantaalta Helsinkiin liitettävien alueiden asukkaille pidetään ylipormestarin asukasilta Sakarimäen koululla 4. marraskuuta klo 18.30. Asukasillassa puhetta johtaa Helsingin kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen**. Hänen lisäksi paikalla on parisenkymmentä virastojen johtajaa ja muita kaupungin toimialojen asiantuntijoita vastaamassa asukkaiden kysymyksiin. Kutsu tilaisuuteen postitetaan liitosalueen asukkaille lokakuussa.

Ylipormestarin asukasilloilla on Helsingissä pitkä perinne. Yleensä tilaisuudet järjestetään kaupungin-osayhdistyksen aloitteesta (*asukasilloista tietoa myös sivulla 13*).

Helsingin kaupungin kuvapankki, kuva Pertti Nisosen

Pääkaupunkiseudun joukkoliikenteestä

Liitosalueen asukkaille avautuu ensi vuoden vaihteessa entistä paremmat mahdollisuudet matkustaa sujuvasti koko pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä. Helsingiläisenä pääsee matkustamaan aiempaa huokeammin kaupungin sisäisen liikenteen ja seutuliikenteen lipuilla.

Parhailaan valmistellaan Helsinkiin liitettävän alueen liikennöitsijöiden kanssa lippusopimusta, jonka lopputuloksesta riippuen osalla tai kaikilla alueen halki ajavilla

U-bussilinjoilla kelpaisi pääkaupunkiseudun liput. Edellytyksenä on, että matka maksetaan matkakortilla.

HKL eli Helsingin kaupungin liikennelaitos kehittää aluksi liitosalueen joukkoliikennepalveluja siten, että nykyiset palvelut jatkavat toimintaansa kuten ennen ja niitä täydennetään kahdella uudella palvelulinjalla. Ne hoitavat syöttöliikenteen alueen pääväylän Uuden Porvoontien varteen, josta on vaihtoyhteys U-linjoilla eteen-

päin esimerkiksi Itäkeskuksen metro- ja bussiasemalle. Lisäksi monet U-linjat ajavat entiseen tapaan vaihdotta keskustaan asti.

HKL:n käy neuvotteluja paikallisen yrittäjän kanssa matkalippujen myyntipisteen sijoittamisesta Itäsalmeen. Lähin HKL:n asiakaspalvelupiste, josta voi hakea esimerkiksi matkakorttia, on Itäkeskuksessa.

Asukkaiden tarpeita kuunnellaan

HKL tutki kesällä Sipoon Helsinkiin liittyvän alueen asukkaiden nykyisiä ja tulevia joukkoliikennetarpeita. Tutkimuksen mukaan asukkaat ovat joukkoliikennemyönteisiä. Kyselyyn vastanneista yli puolet käyttäisi joukkoliikennettä säännöllisesti, jos siihen olisi mahdollisuus ja puolet aikoo hankkia matkakortin joka tapauksessa.

Vastanneista noin kolmannes kulki jo joukkoliikenteellä päivittäin ja toinen kolmannes harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Yli puolelle vastaajista Helsinki tai sen keskusta on pääasiallinen matkakohde ja jos liikennetarjonta olisi riittävä, he matkaisivat sinne joukkoliikenteellä.

Kyselyyn vastasi 63 prosenttia alueen kotitalouksista. Vastajat kertoivat muun muassa matkojensa tarkoituksista ja kohteista, sopiviksi katsomistaan vuoroväleitä ja matkustusajoista.

Tutkimustuloksista on apua, kun HKL suunnittelee, kilpailuttaa ja tilaa kaupungin uudelle alueelle parhaat mahdolliset liikennepalvelut. HKL tiedottaa prosessin etenemisestä Sipoon paikallislehdissä, tulevilla Helsingin-infoissa ja netissä www.hkl.fi.

Kunnallisvaaleissa äänestetään helsinkiläisinä

Varsinainen vaalipäivä syksyn kunnallisvaaleissa on 26.10. Ennakoäänestysaika on 15.–21.10.

Lain mukaan kuntajaon muutoksen voimaantuloa edeltävänä vuonna pidettävät kunnallisvaalit toteutetaan uutta kuntajakoa noudattaen. Siksi Sipoosta ja Vantaalta Helsinkiin liitettävien alueiden äänioikeutetut äänestävät Helsingin ehdokkaita jo lokakuun vaaleissa, vaik-

ka alueliitos toteutuu vasta ensi vuoden alussa. Liitosalueella asuvat voivat myös asettaa ehdokkaita tai asettua ehdokkaaksi Helsingissä.

Lounais-Sipoo muodostaa oman äänestysalueen kunnallisvaaleissa. Uusi äänestysalue on nimeltään 55A. Västerkullan kiilan asukkaat liitetään nykyiseen äänestysalueeseen 54G (*kunnallisvaaleista tietoa myös sivuilla 12–13*).

Tilastoitua tietoa

- Helsingin pinta-ala on noin 686 km², liitosalueen runsaat 30 km².
- Viime vuodenvaihteessa Helsingissä oli asukkaita 568 531 ja liitosalueella yhteensä 2 045.
- Suomenkielisiä oli Helsingin väestöstä 85 %, ruotsinkielisiä 6 % ja muunkielisiä 9 %. Liitosalueella vastaavat osuudet olivat 75 %, 22 % ja 3 %.
- Liitosalueen väestöstä 0–15-vuotiaita lapsia oli yli kolmasosa eli 35 %, kun Helsingissä vastaava osuus on 15 %. Yli 65-vuotiaita liitosalueella oli vajaa 6 %, nykyhelsingiläisistä puolestaan 14 %.

Kirjaston palveluja

Kirjastoautopalvelut liitosalueella siirtyvät Helsingin kirjastoautopalvelut -yksikön hoidettaviksi 1.1.2009 alkaen. Pysäkit säilyvät ennallaan eli kirjastoauto käy seuraavilla alueilla: Immersby, Itäsalmi, Karhusaari, Landbo, Ribbingö ja Villanella. Landbossa käydään viikoittain ja muilla pysäkeillä joka toinen viikko.

Pysäkkiajat sijoittuvat iltopäivään tai iltaan. Tarkasta aikataulusta tiedotetaan myöhemmin syksyllä. Iltapysäkkien lisäksi kirjastoauto tulee käymään niillä päiväkoedeilla, joilla Sipoon kirjastoautokin on käynyt

Kirjastoauton kokoelma on noin 3500 nidettä, ja lainattavana on kirjojen lisäksi aikakauslehtiä, musiikkia, elokuvia, cd-rommeja, äänikirjoja. Aineistoa vaihdetaan päivittäin. Koko Helmet-kirjastojen kokoelma on käytettävissä varausten avulla. Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunginkirjastot muodostavat yhdessä Helmet-kirjaston, jolla on yhteinen aineisto, kirjastokortti ja verkkokirjasto.

Tekemällä varauksen kirjastoautossa tai internetissä Helmet-kirjastojen sivujen kautta (www.helmet.fi) asiakas saa varaamansa aineiston ilmoittamalleen pysäkillä. Kirjastoautot ottavat vastaan myös muista Helmet-kirjastoista lainattua aineistoa. Helmet-kirjastokortti on haettavissa mistä tahansa Helsingin kirjastosta jo ennen vuodenvaihdetta. Henkilöllisyystodistus mukaan!

- Kirjastoautopalvelut-yksikkö p. 310 85002, www.lib.hel.fi.

Sakarimäen lastenkirjasto

Kirjasto palvelee Sakarimäen koulua, Östersundomin ruotsinkielistä koulua sekä samassa rakennuksessa toimivia päiväkoteja sekä aukioloaikanaan alueen lapsiperheitä. Kirjasto tulee olemaan avoinna kouluaikoina perjantaisin klo 9–15.

Kirjastosta kotipalvelua

Kirjaston kotipalvelu tarjoaa sisältöä elämään ja iloa arkeen. Palvelu on tarkoitettu kaikille helsinkiläisille, jotka eivät esimerkiksi sairauden, vamman tai korkean iän takia voi itse asioida kirjastossa.

Kotipalvelun asiakkaalla on käytettävissään kotipalvelun oman kokoelman lisäksi koko Helmet-kirjastojen kokoelma. Laina-aika on kaikella aineistolla viisi viikkoa.

Kotipalvelulla on oma kuljettaja ja palvelu on maksutonta. Asiakas voi kertoa toiveistaan etukäteen soittamalla, sähköpostitse tai internetissä Helmet-kirjastojen sivujen kautta. Toivelistan voi myös antaa kuljettajalle.

- Kirjaston kotipalvelu 310 85214, 310 85217, www.lib.hel.fi, kotipalvelu@hel.fi.

☎ *Kirjastoauto tuo Helmet-kirjastojen kokoelmat käyttöösi.*

Jätehuoltoa hoitaa YTV

Kunnan vaihtuminen vaikuttaa myös Lounais-Sipoon liitosalueen jätehuoltoon. Jätehuolto siirtyy pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan YTV Jätehuollon järjestettäväksi vuoden 2009 alusta.

Kuntalaisten jätehuollon palvelut säilyvät pääosin ennallaan. YTV Jätehuollon ja Itä-Uudenmaan Jätehuollon tekemän sopimuksen mukaan alueen sekajätteen keräyksen ja kuljetuksen hoitaa edelleen sama urakoitsija. Sen sijaan yhteystiedot ja hinnat muuttuvat. Esimerkiksi ekomaksu poistuu.

Jätehuollon asiakaspalvelua (esimerkiksi sopimukset, neuvonta, kuljetuspalauteet) hoitaa 1.1.2009

Kuva YTV, Hannu Bask

alkaen YTV Jätehuollon asiakaspalvelu p. 156 1611, jate.kuljetuspalaute@ytv.fi.

Kotitalouksien ja yritysten pienille jätekuormille tarkoitettu Kivikon Sortti-asema (Kivikonlaita 5) palvelee vuoden alusta myös liitosalueen asukkaita. Sortti-asemilla vastaanotetaan pienkuormia hyöty-, seka- ja ongelmajätettä.

Liitosalueen hyötyjätteiden aluekeräyspisteet pysyvät toistaiseksi entisissä paikoissaan.

YTV Jätehuolto lähettää marras-joulukuussa tietopaketin uusille asiakkailleen. YTV Jätehuollon Sortti-asiakaslehti jaetaan alueen talouksiin lokakuussa.

Paikannimiä kerätään

Nimestäjät eli paikannimien kerääjät ovat tavattavissa torstaina 25.9. klo 15–19 Sakarimäen koululla osoitteessa Knutersintie 924. Siellä on mahdollisuus osallistua haastatteluun tai varata haastatteluaikoja. Paikannimien keruu Helsinkiin liitettäviltä alueilta on yhteistyöprojekti Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen välillä ja siihen on palkattu kaksi Helsingin yliopiston suomen kielen opiskelijaa. Projektin tavoitteena on viedä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen Nimiarkistoon Helsinkiin liitettävien alueiden keruutiedot.

Nimestäjät kiertävät Sipoosta ja Vantaalta Helsinkiin liitettävillä alueilla 3.10. saakka arkisin yleensä klo 13–19 välillä. Pyrkimyksenä on kiertää alue niin tarkkaan kuin mahdollista ja haastatella asukkaita karttojen kera. Haastattelu kestää keskimäärin puolesta tunnista tuntiin eikä siihen tarvitse valmistautua etukäteen. Nimestäjiltä on mahdollista varata haastatteluaikoja: **Alisa Isokoski**, p. 310 37431, alisa.isokoski@hel.fi ja **Elina Suomalainen**, p. 310 37429, elina.suomalainen@hel.fi.

- www.kotus.fi

Helsinki-avain – opas yrittäjille

Helsinki-avain on yrittäjille suunnattu opas Helsingin kaupungin palveluista ja myös muista yrittäjälle tärkeistä yhteyksistä. Oppaassa on kuvattu yrittäjälle tärkeimmät virastot ja niiden palvelut, luvat ja määräykset. Lisäksi siitä löytyy suorat puhelinnumerot ja yhteystiedot sekä asiakkohtainen palveluhakemisto.

Helsinki-avainta voi tilata maksutta kaupungin elinkeinopalvelusta, p. 310 36306, susanna.sinervuo@hel.fi. Opas löytyy myös elinkeinopalvelun [www-sivuilta](http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu) osoitteesta www.hel.fi/elinkeinopalvelu, kohdasta ”yritys ja kaupunki”.

Yleisökassa Kalliossa

Helsingin kaupungin laskuja voi maksaa kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen kassaan osoitteessa Toinen linja 4 A (Kallion virastotalo). Yleisökassa on avoinna ma–pe klo 8.15–16, p. 310 36576.

Sosiaalivirasto neuvoo

Helsingin sosiaalivirastossa kaikkien siirtyvien asiakkaiden palvelut tullaan suunnittelemaan yksilöllisesti ja räätälöidyn asiakas asiakkaalta. Sosiaalipalvelujen neuvonta S-info vastaa myös liitosalueiden asukkaiden kysymyksiin ja ohjaa tarvittaessa ottamaan yhteyttä oikeisiin palvelupaikkoihin.

S-infon puhelinnumero on 310 44556 ja osoite Salomonkatu 21 B. Sähköpostiosoite sosiaalineuvonta@hel.fi ja internetsivut www.hel.fi/sosv > Neuvonta.

Liitosalueen kaavoituksesta

Liitosalueen suunnitteluperiaatteita valmistellaan tuotavaksi loppusyksystä Helsingin kaupunkisuunnittelulautakuntaan. Lisätietoja kaavoitusasioista antaa projektipäällikkö **Matti Visanti**, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, p. 310 37291, matti.visanti@hel.fi.

- www.hel.fi/kv

Ympäristökeskus arjen apuna

Helsingin kaupungin ympäristökeskus tarjoaa 145 asiantuntijan voimin monipuoliset palvelut kuntalaisille, yrityksille, kouluille ja oppilaitoksille. Vuodenvaihteesta alkaen ympäristökeskus palvelee liitosalueen asukkaita lukuisissa asioissa, jotka aiemmin ovat kuuluneet Askolan, Porvoon, Pornaisten ja Sipoon yhteiselle ympäristöterveydenhuollolle, Sipoon kunnan tekniikka- ja ympäristöosastolle ja Vantaan kaupungin ympäristökeskukselle.

"Ympäristökeskus on monin tavoin kuntalaisen arjesa mukana", kertoo tiedottaja **Triina Kiviniemi**.

"Suurin toimialamme on elintarvikevalvonta. Valvomme elintarvikkeiden laatua, valmistusta ja säilytyslämpötiloja sekä ravintolatilojen siisteyttä ja hygieenisyyttä. Huolehdimme siitä, että teollisuuskäytössä olleelle tontille on turvallista rakentaa ja että lähellä tehdastakin voi asua. Selvitämme asuntojen melu-, haju-, lämpötila- ja homeongelmia. Neuvomme opastavat kodin kutsumattomien vieraiden, kuten torakoiden, vyötyrkiskuriaisten ja lutikoiden torjunnassa ja

tekevät hyönteistunnistuksia. Eläinsuojelueläinlääkärimme tarkastaa Helsingin eläinkauppoja, koiranäyttelyitä, hevos-talleja ja navetoita ja puuttuu tarvittaessa eläinten oloihin."

Ympäristötarkastajat valvovat koulujen ja päiväkotien ympäristöterveyteen liittyviä asioita sekä leikkipuistojen turvallisuutta. Ympäristökeskus seuraa myös Helsingin meri-alueen tilaa ja uimaranta- ja uimahallien veden laatua sekä valvoo haja-asutuksen jätevesien käsittelyä ja myöntää vapautuksia kunnalliseen jätevesiviemäriverkostoon liittymisestä.

"Haluamme säilyttää kotipaikkakuntamme luonnon ja eläimistön monimuotoisuuden tulevillekin sukupolville, joten teemme työtä myös uusien luonnonsuojelualueiden perustamiseksi", Kiviniemi sanoo.

"Järjestämme kaikille ilmaisia luontoretkeä, jotka vievät vaikkapa öiselle linturetelle, vaellukselle Sipoonkorpeen tai Harakan saareen seuraamaan sammakoiden kutupuuhiä."

• www.hel.fi/y mk

• **Puhelinneuvonta:** p. 310 13000 (ma–pe klo 9–13).

Tietoa Helsingistä ja kaupungin palveluista

• **Kaupungin yleisneuvonta** p. 310 11111.

Uusi neuvonta- ja näyttelytila avautuu kaupungintalon ensimmäisessä kerroksessa marraskuun alussa, osoite Pohjoisesplanadi 11-13.

• **Helsingin kaupungin palvelut ja virastot kattavasti netissä:** www.hel.fi.

• **Helsingin aakkosellinen palveluhakemisto** löytyy Eniron ja Fonectan puhelinluetteloista.

• **Tietoa Helsingin seudusta ja seudullisista palveluista:** Seudun 14 kunnan yhteinen portaali: www.helsinginseutu.fi.

Till dig som snart blir helsingforsare

Foto Raoul Charpentier

På Stora Röntan utanför södra Helsingfors arrangerar stadens miljöcentral naturutflykter och utställningar.

HST utvecklar kollektivtrafiken

I och med att sydvästra Sibbo blir en del av Helsingfors får de blivande helsingforsarna tillgång till förmånligare biljetter inom den interna trafiken och regiontrafiken.

Trafikverket, HST har för avsikt att ytterligare utveckla kollektivtrafiken i sydvästra Sibbo utgående från att nuvarande bussar och linjer fortsätter trafikera som förr samtidigt som två nya servicelinjer ska komplettera servicen.

De nya linjerna ska fungera som matartrafik till huvudleden i området, Gamla Borgåvägen där man kan byta till U-linjer och fortsätta till bland annat Östra centrumets metro- och busstation. Flera av U-linjerna fortsätter dessutom att köra ända till centrum.

Målet är att få tillstånd ett avtal med trafikanterna i området som skulle ge en del eller alla U-bussar som kör genom sydvästra Sibbo tillgång till biljetter i huvud-

Jussi Pajunen på invånarafton i Sibbo

Helsingfors överborgmästare **Jussi Pajunen** möter Sibboborna på en invånarafton tisdagen den 4 november kl. 18.30. Det är fritt fram att ställa frågor och diskutera gemensamma angelägenheter. Välkommen till Zachrisbackens skola på Knutersvägen i Östersundom.

Sibboborna röstar i Hfrs

De som blir helsingforsare i årsskiftet röstar i höstens kommunalval på listor från Helsingfors. De nya ledamöterna i stadsfullmäktige tar plats i mötessalen efter årsskiftet. Västra Sibbo bildar ett eget röstningsområde, 55A. Invånarna i kilen i Västerkulla ansluts till röstningsområdet 54G. Kommunalvalet är den 26 oktober.

Information om service i Helsingfors:

- **Stadens webb-sidor:** www.hel.fi
- **Allmän telefonrådgivning:** 310 11111
- **Socialrådgivningen:** S-info tfn 310 44556
- **Luckan i huvudstadsregionen:** Simonsgatan 8, tfn 020 773 8400, www.luckan.fi/helsingfors.

stadsregionen. Förutsättningen är att resan betalas med resekort.

HST förhandlar som bäst om möjligheterna att placera ett biljettkontor i Östersundom. Närmaste kundbetjäning finns i Östra centrum där man kan köpa resekort.

HST utförde en enkät bland de blivande helsingforsarna i somras rörande behovet av kollektivtrafik. Enligt enkäten skulle över hälften åka regelbundet kollektivtrafik om tillfälle gavs och hälften har för avsikt att skaffa resekort i vilket fall som helst. En tredjedel anlidade redan nu kollektivtrafik dagligen. Svarsprocenten i enkäten var 63 procent av hushållen i området. HST beaktar svaren i planeringen av kollektivtrafiken. Mera information i lokal-tidnigarna i Sibbo, i senare nummer av Helsingfors Info och på www.hkl.fi.

Bokbussen på samma rutt

I och med årsskiftet börjar bokbussen från stadsbiblioteket i Helsingfors köra i Sibbo. Den kör enligt gammal rutt och har anhalter i Immersby, Östersundom, Björnsö, Landbo, Ribbingö och Villanella. Bokbussen besöker Landbo varje vecka, de övriga varannan. En exakt tidtabell slås fast senare i höst. Bokbussen består med 3 500 böcker och kommer också lastad med tidningar, musik, filmer och ljudböcker. Utbudet byts ut hela tiden och man kan beställa önskad bok via bibliotekets internetförbindelse, www.helmet.fi.

Bibliotekets hemservice är avsedd för helsingforsare som på grund av sjukdom, skada eller hög ålder inte kan besöka biblioteket. Servicen är gratis och lånetiden är fem veckor. Man kan beställa böcker per tfn 310 85214, 310 85217 eller på www.lib.hel.fi, kotipalvelu@hel.fi.

SAD svarar för sophanteringen

Sophanteringen i västra Sibbo omhändertas efter årsskiftet av huvudstadsregionens samarbetsdelegation, SAD. I praktiken sker inga nämnvärda förändringar i hanteringen. Samma entreprenör, som nu svarar för sophanteringen i områdena, gör det även i fortsättningen enligt ett avtal med SAD. Däremot sker förändringar i kontaktuppgifterna och avgifterna. Bland annat slopas ekoavgiften. Avfallshanteringen inom SAD skickar i november-december information till sina nya kunder i västra Sibbo. Kontakt med sophanteringen får invånarna efter årsskiftet på tfn 156 1611 eller jate.kuljetuspalaute@ytv.fi. Sortti-stationen i Stensböle tar efter årsskiftet emot små partier av avfall som går att återvinna, blandavfall och problemavfall.

Handbok full av kontakter

Helsingfors-nyckeln heter en handbok som är avsedd för H-företagare och som innehåller mängder av information om företagande i Helsingfors. Handboken redogör för förvaltning, service, tillstånd och bestämmelser i staden. Helsingfors-nyckeln kostar ingenting och man kan beställa den på tfn 310 36306 eller hos susanna.sinervuo@hel.fi. Samma uppgifter finns även på www.hel.fi/elinkeinopalvelu, "företaget och staden".

Offentlig information

Nummer 4 • 21.9.2008

ungas egen arkitekturskola Arkki som verkar i Kabelfabriken.

Det är ingen skola med syfte att förbereda barnen för ett yrke som arkitekt även om en del av de unga redan nu uttrycker ett klart intresse för branschen. Som **Elis Karell** som går första året i högstadiet Norsen.

”Jag har tänkt på arkitektur redan i några år och mitt mål är att söka mig till utbildningen.”

Han lägger sitt mosaikmönster på arbetshäftet med säker blick för mönster och färger.

”För att komma in på arkitektutbildningen måste man vara bra i matematik. Det är bäst att vara flitig, fast det är lite tråkigt”, medger han.

Två av flickorna på samma kurs, **Cosima Lundell** och **Domnike Himonas** är inte fullt så säkra på sitt framtida yrke. Men de lägger mosaik med frenesi. Och visar stolt upp sitt alster från kursen i våras. Flickorna är något av veteraner på skolan och är med på utställningen på ”Suckarnas bro” som förbinder två av Kabelfabrikens flyglar.

”Barnen får ofta i uppdrag att planera och förbättra befintliga miljöer. Uppgifterna ska kännas äkta och relevanta. Och faktum är att deras idéer och visioner tas tillvara”, säger Hägerström. I våras hade barnen i uppdrag att skapa en bättre miljö på innergården i Kabelfabriken. Resultatet är fantasieggande med färger, grönska och plats för konstverk. Många föreslag innehåller en önskan att förpassa bilarna bort och därmed åstadkomma friskare luft och mera plats för fotgängarna. Arkitekturskolans barn har också kommit med ett seriöst inlägg i diskussionen om hur staden ska gestalta Ärtholmen i framtiden.

Arkitekturskolan Arkki startade 1993 och fungerar på flera håll i huvudstadsregionen. I Kabelfabriken förfogar man över några stökiga men trivsamma rum. Nytt för i år är satsningen på kurser i svenska. I våras fanns det två kurser, nu fyra.

Målet är att öppna ögonen för omgivningen, ge barnen färdigheter att observera och få känsla för rymd och dimensioner, miljöer och material. Mer uppgifter om eventuellt plats på de svenska kurserna som är indelade i olika ålderskategorier får man på tfn. 685 6426.

Nytt grepp. Så har Cosima Lundell och Domnike Himonas gestaltat Kabelfabrikens gård. En annan version ovan.

Öppnar ögonen för omgivningen

Små pappersbitar och stora, i svart och turkos, pink, rosa och lila och kanske en nypa rött och gult. Färger och former som förvandlas till mosaik.

Mosaik är mönster som kan vara gjort i keramik, glas, trä, sten eller egentligen nästan vad som helst. Mosaik är också en form av ornament och dekoration i arkitektur. En av de kändaste arkitekterna med mosaik som starkt element är spanjoren **Gaudi**. Barnen på arkitekturskolan Arkki

känner till Gaudi. Och någon har rentav sett hans byggnader i Barcelona.

När Arkki startade terminen i början av september fick eleverna som första uppgift att skapa pappersmosaik på sitt arbetshäfte.

”Ornament och dekoration är ett av höstens teman. Men vi ska också arbeta med höga hus och torn, grekisk mytologi och byggnadskonst, säger arkitekten **Sofie Hägerström** som leder den svenskspråkiga kursen på barnens och de

Foton Lef Weckström

Sandels är mer än många spel

Den lilla rättan skuttar kors och tvärs genom kloakerna och samlar på äppelskrutt. Rättan har ett utseende som är både listigt och rart och varje gång den kniper ett äppelskrutt fnissar abiturienterna **Jasmine Kulla** och **Fredrik Gräsbäck** högt. Det är roligt att spela Playstationspelet "Mitt hem är min kloak".

"Egentligen är vi lite gamla i sammanhanget men Sandels är ett bra ställe att komma till om man inte hinner hem mellan olika evenemang", säger Gräsbäck som går i gymnasiet Norsen och på musik- och kulturskolan Sandels.

Jasmine Kulla går för sin del i Tölö gymnasium och menar att Sandels är ett fint alternativ om man vill koppla av en stund efter skolarbetet. "Billigare än att gå på kafé. Och roligare än att gå hem direkt för att läsa läxor", säger hon.

Ungdomsgården Sandels i nybygget vid Tölötorg har nu kommit i gång på allvar. "Vissa dagar är här riktigt fullt av folk, andra dagar kommer färre. Men man ryms alltid med", försäkras **Ben**

Ahlfors som har arbetat med unga i många år och tillägger att man inte har någon egentlig övre åldersgräns.

Sandels fungerar både på "trappan" i anslutning till kaféet och matsalen och en trappa ner i källarvåningen. Där finns biljardbordet, fotbollspelet, pingpongbordet, datorer, pysselrum och kiosken som säljer nudlar till det facila priset på 50 cent. På hyllorna finns ett sortiment av tidningar som ger en antydning om variationen bland de unga som kommer till Sandels, allt mellan Kalle Anka och Frida finns att läsa och bläddra i.

Till stoltheterna hör utrymmet för unga band som behöver få öva.

"Tvåtedjedelar av medlemmarna i bandet ska vara under 25 år. Avgiften är 73 euro i terminen och det ger tre timmar speltid en gång i veckan", säger Ahlfors.

I Sandels har unga tillfälle att komma med nya idéer och förslag till evenemang.

"Vi är öppna för det mesta."

Det kan handla om allt från dans och drama till musik och media. Jazzkvällen med husets eget band är redan något av tradition och teaterföreningen Trotsallt fortsätter i höst verksamheten i Sandels. Medialabbet ger tillfälle att genomföra egna idéer inom video, musik, grafisk form och 3D. Ung Info besöker Sandels regelbundet.

"Enda förutsättningen är att man har medlemskort till ungdomsgården. Det kostar fem euro per år".

Sandels är öppet måndagar kl. 13–21, tisdagar stängt, onsdagar kl. 13–21, torsdagar är lågstadiet kl. 13–18 och fredagar kl. 12–21. Sandels finns vid Topeliusgatan 2, tfn. 0040 334 5056, e-post: sandels(at)hel.fi.

Ungdomsgården Sandels upprätthålls av Helsingfors stads svenska ungdomscentral. I huset verkar även högstadiet Lönkan, Tölö gymnasium och musik- och kulturskolan Sandels.

I korthet

Apan Anders på saftsalongen

Saftsalongerna på Verandan i Luckan fortsätter och den 4 oktober med start kl. 13 firar Apan Anders utgivningen av en ny skiva. Konserten innehåller material från nya barnskivan "Huller om buller med Apan Anders". Från 2 år.

Den 18 oktober kl. 13 står Lilla Robinson – åker jorden runt på 80 dagar på programmet i Saftsalongen. Ny pjäs för nya och gamla vänner av Lilla Robinson. Från 2 år.

Finska kriget på Litteratursällskapet

Litteratursällskapets föreläsningsserie har i höst temat "Jo derom kan jag ge besked, Om herrn vill, ty jag var med". Det handlar om Finska kriget 1808–1809. I oktober, måndagen den 13 kl. 18 har Henrika Tandefelt rubriken Borgå 1809. Ceremoni och fest. Samma kväll talar Panu Rajala under rubriken Mika Waltari och Dansen över gravarna – Tanssi yli hautojen.

Film på svenska på Kino Engel

Tisdagen den 14 oktober visar Kino Engel på Sofiegatan 4 film om Helsingfors och på svenska eller med svensk text. Inget inträde. Programmet är följande:

- 9.15 Skatudden
- 10.15 Alvar Aalto på svenska
- 10.35 Stadsfullmäktige i Helsingfors sedan 1876
- 11.10 Helsingfors – med kärlek
- 11.45 Hyrkusken
- 12.10 Signes Helsingfors
- 13.00 Paul och Fanny Sinebrychoff som samlare
- 13.30 Konstsamling i det kejserliga Finland
- 14.25 Konstsamlingens Europa

Kryddfisk och strömming

Strömmningsmarknaden pågår mellan 6 och 11 oktober och som vanligt säljs allt från kryddfisk till otaliga varianter av inlagd strömming. Dagligen öppen från morgon till kväll.

Klackarna i taket

Igen dags för finlandssvensk danskväll till tonerna av klämmig dansmusik framförd av "levande" orkester. Danskvällarna pågår på AV, det vill säga Arbetets vänner på Annegatan 26 och följande gång det är möjligt att ta sig en svängom på parketten är onsdagen den 15 oktober respektive 19 november. Dansen är i gång mellan kl. 18 och 22 och inträdet är 10 euro.

Livligt på Rastis *Zigenarmusik, Sås och Kopp och talangjakt!*

Det är full rulle på Rastis i Nordsjö i höst. Programmet riktar sig till alla åldrar, men mest med tonvikt på de lite yngre.

Säsongen startar den 28 september kl. 15 med en konsert av Drom, en finländsk mångkulturell ensemble som spelar modern zigenarmusik. Solister är **Nina Casten** och **Kasimir Baltzar**. Samma dag, två timmar senare, kl. 17, underhåller Sås och Kopp publiken med sina visor och ordlekar för hela familjen.

Lördagen den 18 oktober arrangerar Rastis en talangmönstring som riktar sig till unga som fyllt 13 år och som vill visa sin skicklighet på scen. Det kan gälla allt från musik och dans till cirkuskonster. Evenemanget ingår i ungdomsfestivalen Oktober-veckorna och det gäller att anmäla sig senast den 30 september på adressen: rastis@hel.fi. Mera information på tfn 040 334 8031. Inget inträde.

Söndagen den 19 oktober kl. 18 blir det sprakande trollerishow. Lasse Ljushuvud och den försvunna glöden handlar om Lasse Ljushuvud som har problem, glöden från hans lampa är nämligen försvunnen. Men han har en rådig kompis, multimediatelefonen Sune Simkort. En kväll i trollkonsternas och magins tecken. **Janne Raudaskoski** står på scen men skådspelearen **Pepe Forsblom** döljer sig bakom den svenska rösten.

I november gästas Rastis av både Teater Taimine med turnépjäsen Piece of Cake och spelar för ungdomar och Pygméteatern som ger Vad sägeru nu då? som riktar sig till barn mellan 3 och 7 år.

Piece of Cake speglar Finska kriget och snuddar vid frågor som identitet, kulturella rötter, språktillhörighet och historia. Pjäsen gestaltas som en fartfylld resa från 1808 till nutid och den är av **Tove Appelgren**. I rollerna ses **CG Wenzel** och **Mikael Strömberg**.

Pygméteatern från Sverige återkommer till Helsingfors och ger nu en musikalisk saga med dockor, skådespelare och skuggspel.

Farsdag den 9 november firas med sång och musik. Först Sång på gång kl. 14 med **Benny Törnroos** och efter allsången fortsätter han med Muminkonsert kl. 17.

Än lever "svenskhusen"

Inger Stolt sprudlar av stolthet. Hon är stolt över sin gård, sitt hus och det faktum att hon och hennes familj speglar fem generationer på samma adress, Björneborgsvägen 5 i Munkshöjden.

Björneborgsvägen 5 är ett av de så kallade svenskhusen som byggdes främst på 50- och 60-talen av Helsingfors svenska bostadsstiftelse, en förening som grundades av 18 finlandssvenska föreningar och företag och som leddes med framgång och omsorg av **Vivan Juthas**.

Målet var att bygga bostäder för svenskspråkiga helsingforsare och i tiden var ett kriterium för att få flytta in svenskspråkighet. I dag är bestämmelserna uppluckrade men på många av gårdarna som också uppfördes i till exempel Kårböle, Månsas, Kasberget och Hertönäs bor en hel del svenskspråkiga kvar. Sammanlagt byggde man 1500 bostäder i 22 hus som hade över 4000 svenskspråkiga invånare.

På Björneborgsvägen 5 firade husbolaget femtioårsfest för en månad sedan. På den gröna, frodiga gården samlades ett hundratal gamla och nya invånare vid adressen och stämningen var frejdig. Paellan doftade ljuvligt och dragspelsmusiken letade sig fram mellan träden. En gårdsfest som anstår en femtioåring.

"Här är underbart. Tryggt för barnen på gården, trevligt för vuxna i lugn och skön miljö och ändå nära allting", säger

Inger Stolt. När hon och hennes make flyttade till Björneborgsvägen 5 år 1958 följde hennes mamma med. I dag bor ett av hennes barnbarn med sina barn, **Camilla**,

1 år och **Emil**, 3 år i hennes gamla hem. Själv har hon flyttat till en tvåa – naturligtvis i samma hus.

"Men av oss som har bott här sedan 1958 är nog bara en handfull kvar."

Nytt svenskhus i Arabiastranden

Bostadsstiftelsen äger idag två fastighetsbolag i Gårdsbacka respektive Nordsjö och de omfattar hela sex hus med 152 hyresbostäder. Verksamheten har varit tämligen stillsam under några decennier men nu är aktiviteten återställd. Arbetena på det ambitiösa projektet Sesam är i gång.

Sesam reser sig i Arabiastranden och blir mycket mer än ett bostadshus. Sesam blir en unik helhet med boende, svenskspråkig service och handikappvänlig miljö. Utöver 32 bostäder ingår svenskt dag-

Trogen och stolt. Inger Stolt har bott i samma hus i 50 år. Barnbarn och barnbarnsbarn har valt samma hus.

hem med 63 platser och svensk kvartersskola i projektet.

Dessutom får Svenska skolan för synskadade sina efterlängtnade nya utrymmen med både ändamålsenliga rum för undervisning och plats för internat. Förbundet för Finlands svenska synskadade flyttar också till Sesam och även annan verksamhet som anknyter svenskspråkig synskadade får rum.

Sesam ska öppna sig hösten 2009. Arkitekter är **Stefan Ahlman** och **Jaako Sutela**. Sesam ligger några kvarter norr om Arcada och Practicum och det svenska studentbostadskvarteret.

Foton Leif Weckström

Arbis: Med tonvikt på miljö och män

Arbis fäster nu uppmärksamhet vid miljöfrågor genom en serie föreläsningar som belyser problematiken ur olika synvinklar. Arbis satsar också extra på män.

Serien föreläsningar med miljö som tema startar den 15 oktober med rubriken Avloppsrening i spridd bebyggelse – blanda i egen skit. I november är rubriken Kemikalier – vem bryr sig? och resonemanget kretsar kring attityder och miljöansvar. Föreläsningarna fortsätter på våren och tar då upp frågor kring kli-

matförändring, industrins miljöansvar och avfallshantering.

Litteratur och författarskap hör till traditionerna på Arbis. Aktuella författare på plats 29 september, 16 och 30 oktober, 6 och 20 november.

Torsdagen den 9 oktober möts **Claes Andersson**, **Katarina Gäddnäs** och **Philip Teir** under rubriken Poesi utan rim och reson – ett lekfullt samtal om dikt i går, i dag och i morgon. I den litterära genren ingår regnbågscirkeln, ett forum kring skönlitteratur som gestaltar icke-

heterosexuella identiteter och erfarenheter.

Konstnärer som diskuterar nutidskonst är bland andra **Alvar Gullichsen** som har rubriken rubriken Finns det ett liv efter Bonk?

Motion och mat ur mannens synvinkel står på programmet och man kan välja gymnastik eller matlagning eller en kombination av båda. Oss män emellan är en kurs i vår då män träffas för att samtala om föräldraskap, parrelationer, skilsmässor och utmaningar i livet.

Mansprogrammet inkluderar också provning av whisky. Och män som vill sjunga kan välja mellan de två manskörerna. Frihetsbröderna ger grunden i att läsa noter och sjunga sin egen stämma. Out'n loud är Finlands första gaykör som säger sig bestå av sångglada lärkor och kraxande kråkor.

Även om många kurser redan startat kan man höra sig för om plats. Andra kurser startar senare. Programhäftet innehåller alla uppgifter. Det finns på Arbis, biblioteken, Luckan och nätet.

Skoudet skoileen?

”Vilje pani fonarin rikki. Vuonna 1963 fajja anto Villelle selkään ja Ville otti opikseen ja siit tuli bulina kunnan mies. Vuonna 2007 Villen fajja pidätettiin lapsen kohdistuvast väkivallasta ja Ville otettiin huostaan. Ja arvahan sen kuin Villelle bulina kävi.” Netis oli kerran näit juttui kymmenkunta ja pluggasin ne kaikki.

Muuten mä oon kyl sitä mieltä, et nykynuoriso on oikeesti ainaki yhtä hyvää ku me ennen ellei parempaaki, ja et se on snadi vähemmistö, ku saa aikaan skoilienki nykyset ongelmat. Mut kert mä en oo enää messis tsiigaamas, funtsasin, et otan selkoo kuin asiat skoileis nykyisin on, ja mitä merkkää kaikki uudet lait, ku on vieny vanhemmilt ja maikoilt melkeen kaikki mahikset siihen, ku ennen sanottiin kurinpidoks. En mäkään tykkää et kraivelist kiinni ja turpiin vaan, mut jotain tarttis silti tehä, mut ei kuiteskaan ruumiillist kuritusta. Himojen kans yhdessä tarttis yrittää korjaa nää ongelmat, mut kaipa se on niin, et jos vanhemmil menee huonosti, pennuilki on paha olla. Jututin siis niitä, ku sitä tärkeet maikan duunii viel jaksaa tehä, ja vertasin siihen, mimmost mun aikana oli. Maikat on vieläki niinku ne on aina ollu semmosii ”kaiken se kärsii” -tyyppjä. Ja sit viel väitetään, et kutsumusopettajii ei muka enää oo. Ei kai kukaan vapaaehtosesti noil palkoilla muuten ottas kaikkee sitä skeidaa päin pläsiä, ku nykyisin kuulemma iisisti tulee.

Meiän skoilejärjestelmä on yks boltsin parhaita. Kansainvälis mittauksis on saavutettu semmosii tuloksii, et kant-sii dallaa rinta rottingil. Meiän popula on hyvin koulutettu ja järjestelmä kattaa hela Härmän sen viimest kolkkaa myöten. Kaikil on ainaki periaattees mahollisuus samaan koulutukseen. Ei ollu ennen, ku tartti pyrkiä oppariin, jos semmonen nyt sattu koti-

Piirros Artto Myssänen

nurkil oleen. Peruskoile tuli ja moni oli ekaks sitä vastaan, mut pian hogattiin, et hyvä oli ku tuli. Enää ei tarttenu syrjäseuduilkaa funtsaa, et mist löytys lähin oppari ja kuin sinne pääsis.

Vuosikaudet kaveerattiin skoilien kehittämisest, oli eheyttämist ja eriyttämist ja eri skoilemuodoille annettiin niin fiksui nimii, ettei itekkään snajattu, mitä ne kaikki emut, esyt ja ehat oikeen meinas. Fyrkkaa riitti ja kamaa skaffattiin niin et sitä tuli dörtseist ja fonareist. Oli pelii ja palikkaa, työkirjaa ja lisäduunivihkoo. Sit tuli tietsikat ja ne olikii kaikist tärkein rahareikä. Muuta ei koht enää voitu skaffaa, ku kaikki pennut tartti saada verkkoihin messiin.

Sit maahan tunki lama eikä fyrkkaa oikeen enää meinannukkaa löytyy. Luokkakoot rupes kasvaan, pennut voi huonosti ku himat voi huonosti. Ennen maikka pani kondikseen koko kylän pulmat. Se oli semmonen joka mestan höylä ja jengi lysnas, mitä sil kullonki oli asiaa. Se piti laulukuroo ja kässäkerhoo ja pitäjän geimeis otti borkat heti papin ja lekurin jälkeen, mut aina-ki ennen postineitii. Eikä liksakaa ollu ihan surkeimmast päästä.

Ku mä alotin stadis duunit kuuskyluvun puolvälis, lähiö oli uus, skoiles täys vuoroluku ja oppilait luokas neljäkymment. Mut me maikat oltiin nuorii ja puhkuttiin intoo. Jänättiin ottaa vastuu duunist ja pennuista ja vanhemmat oli glaidui, ku niitten kakarat sai safkaa, oppii ja kasvatust ja skoiles oli auktoriteettii usein koko perheelle. Himat ei nipottanu, vaik joskus joutu käyttään semmosii konstei, et niitten takii vois nykyisin hyvinki päästä jos ei nyt ihan lusimaan ni lööppeihin kuiteski. En mä niit juttui ois enää myöhemmil vuosil hirvannu tehä, mut eipä enää tarttenukkaa.

Jokunen vuositte kuulutettiin skoileihin lisää miesmaikkoja, ku äijät rupes häippäseen vekka. Maikan koulutus on meil nykyisin semmost tasoo, et sil saa iisisti muutaki duunii. Ykski kundi sano, ku se oli hommii bytskaamas, et ei näil palkoilla viitti kolmee kertaa kymmenvuotiaalle sanoo, et tunnilla tarttis olla hiljaa kans. Vaik ei se maikan duuni kuulemma mikään ammattilaisen homma ookkaan. Yks viisas nimittäin sano kerran, et jokainen voi arvostella skoilee, ku ne tietää siit kaiken, ne ku on kaikki käyny sitä.

Nykyisin naismaikat on kuulemma v-n huorii ja miesmaikat homoi, ja monesti ne joutuu jopa skagaan, et tulee turpaan. Siin ei taida enää paljoo jee-saa se, et oppimistulokset on maailman kärkee. Nyt tarttis saada takas työrauha, et voitaa pitää ne tulokset. Niinpä kaveerataan ihan yleisest et skoileen tarttis palkkaa turvamiehii, et maikka sais rauhas tehä sitä duunii, mihin se on saanu koulutuksen. Nykyses markkinayhteiskunnas hiffaa, et maikan homma on suht snadil liksalla tehtyy raadollist duunii, ei monestikkaa enää eettisest kokonaisvaltasta huolenpitoo.

Raija Tervomaa

• raija.tervomaa@kolumbus.fi

Tulevaisuus Nyt

Millainen on Helsingin seutu 2050? Miten vastaamme ilmastonmuutoksen ja väestön ikääntymisen tuomiin haasteisiin? Ajammeko autolla vai raiteilla? Miten lapsemme asuvat?

Helsingin seutu 2050 -hanke yhdistää kaupunkisuunnittelun ammattilaisten ja asukkaiden näkemykset alueen tulevaisuudesta. Mukana ovat kaikki Helsingin seudun 14 kuntaa. Asukkaiden ääni kuuluu kansalaiskeskustelun areenaksi avatun internet-sivuston kautta osoitteessa www.helsingin-seutu2050.fi. Tulevaisuuden visiointi alkoi kansainvälisellä Greater Helsinki Vision 2050 -ideakilpailulla runsas vuosi sitten.

”Suunnittelukilpailu tuotti koko joukon innovatiivisia ideoita, joita nyt vertailaan ja jalostetaan. Tässä työssä asukkailla on tärkeä rooli erilaisten tulevaisuuden vaihtoehtojen kommentoijina ja kehittäjinä. Hankkeen lopputuloksena syntävä visio toimii pohjana uusien kunnanvaltuustojen työlle”, kertoo Helsingin kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaiskaupunginjohtaja **Hannu Penttilä**.

Tämän vuoden loppuun asti auki olevilla verkkosivuilla esitellään kilpailun tuloksia ja eri aihepiireihin liittyviä artikkeleita, joita voi myös kommentoida.

50 vuoden suunnitteluperspektiivi on pitkä tavallisen ihmisen elämässä, todetaan ”Kaupunki muuttuu, rakkaus on ikuista” -artikkelissa.

”Nyt päätetään paikat, joissa rakastutaan ja rakastetaan tulevaisuudessa”, hehkuttaa artikkeliin haastateltu Penttilä.

Helsingin seudun 14 kuntaa ovat pääkaupunkiseudun – Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten – lisäksi Kerava, Tuusula, Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo.

Helsingin Energialle uudet nettisivut

Helsingin Energian [www-sivut](http://www.helen.fi) ovat uudistuneet ja saaneet uuden osoitteen. Sivulla on nyt suomen lisäksi laajat ruotsin ja englanninkieliset osiot.

• Uusi osoite on www.helen.fi.

Lukijakilpailu

Missä päin pääkaupunkia on ikuistettu kuvaan vesiposti ja janoinen tyttö, ilmeisesti 1940-luvulla?

Vastaukset pyydetään lähettämään 6.10. mennessä osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi -osoitteeseen. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Viimeksi kysymyskuvana oli kesäisen katunäkymä 1920-luvun kaupungissa. Kuva esitti Siltasaarekatua Hakaniemessä. Lähes kaikki kuvassa näkyvät rakennukset on purettu, ainoastaan niin sanottu Elannon talo, Siltasaarekatu 8-10, on yhä jäljellä.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Virpi Leppänen**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

Postikortti valokuvaaja A.V. Heikkinen; yksityiskokoelma

Kuvat: Helsingin kaupunginmuseo

PalveluInfo

Työvälineitä eron jälkeiseen vanhemmuuteen

Eropäätöksen tehneille ja eronneille vanhemmille käynnistetään loka-kuussa useita Vanhemman Neuvo -vertaistukiryhmiä. Esimerkiksi Malmin, Puistolän, Laakson, Kallion ja Kumpulan alueilla käynnistyvät ryhmät kokoontuvat kerran viikossa kahdeksan viikon ajan.

Ryhmät tukevat vanhemmuutta ja yhteistyötä lapsen toisen vanhemman kanssa eron jälkeen. Tavoitteena on huomioida lapsen näkökulma erotilanteessa. Ryhmien ohjaajina toimivat koulutetut ammattilaiset.

Tapaamisissa puhutaan eron tuomista muutoksista, lapsen tarpeista ja perheen arjesta eron jälkeen. Ryhmään on ennakkoilmoittautuminen. Osallistuminen on maksutonta.

Eropäätöksen tehtyään vanhempien on löydettävä uusia käytäntöjä, jotka turvaavat lapsen kasvun ja kehityksen sekä molempien vanhempien säilymisen lapsen elämässä. Se, että vanhemmat kykene-

vät jakamaan vastuuta ja tekemään yhdessä vanhemmuuteen kuuluvia päätöksiä, vahvistaa lapsen turvallisuudentunnetta ja estää lojaliteettiristiriitojen syntymistä.

Vanhemman Neuvo -ryhmässä voi tarkastella myös omia toimintatapojaan ja löytää uusia keinoja toimia ja ratkaista ongelmatilanteita.

Apuna voi käyttää ryhmän tarjoamaa tietoa, muiden ryhmäläisten kokemuksia ja vertaistukea.

Ryhmien ajat sekä ilmoittautumisohjeet löytyvät osoitteesta www.eroneuvo.fi

Vanhemman Neuvo -ryhmät sopivat eroamassa oleville ja eronneille isille ja äideille. Saman perheen vanhemmat eivät voi osallistua samaan ryhmään. Sen sijaan he voivat osallistua yhtä aikaa eri ryhmiin.

- Neuvo-projekti (2004–2009) on Lastensuojelun Keskusliiton kehittämishanke, joka toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuella.

Sunnuntainakin kirjastoon

Helsingin isot kirjastot ovat jälleen avoinna sunnuntaisin. Kirjoja lainaavat klo 10–16 Itäkeskuksen, Kallion, ja Töölön kirjastot sekä Kirjasto 10 klo 12–18 ja Rikhardinkadun kirjasto klo 12–16.

Rottapoika Stadissa

Piirtänyt ja käsikirjoittanut Arto Nyssönen

• Arto "Artsi" Nyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuivituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

Storgårds luottaa yleisöönsä

Kuva Mari Hohtari, Rhineros Oy

Kuva Päivi Arvonen

Helsingin kaupunginorkesterin uusi ylikapellimestari **John Storgårds** aloittaa nelivuotiskautensa nöyrän kunnianhimoisena. Hän haluaa lisätä pohjoiseurooppalaisen ja uuden musiikin osuutta kaupunginorkesterin ohjelmistossa sekä kehittää orkesterin sointikulttuuria entistä monipuolisemmaksi.

Helsingin kaupunginorkesteri on John Storgårdsille tuttu työympäristö, sillä hän on vierailut johtamassa orkesteria vuodesta 1994 ja toiminut sen päävierailijana vuodesta 2003. Näin orkesterin yleisökin on jo tullut tutuksi.

”Minulle on hieno haaste siirtyä päävierailijasta ylikapellimestariksi. Muutos merkitsee erityisesti kokonaisvastuun kantamista koko kauden taiteellisesta työskentelysuunnitelmasta”, Storgårds kertoo.

”Jatkan pitkää traditiota Pohjoismaiden vanhimman ammattisinfoniaorkesterin 12. ylikapellimestarina. **Robert Kajanus**in 126 vuotta sitten perustaman orkesterin ja hänen ansiokkaiden seuraajien sa viitoittamalla tiellä jatkaminen on kunniakas haaste. Uskon voivani tehdä orkesterin kanssa myös jotain omaleimaista ja uutta.”

Uusi ylikapellimestari kertoo arvostavansa kaupunginorkesterin sointikulttuuria, jota hän haluaa myös kehittää.

”Orkesterin vahvaa omaa sointikulttuuria ei saa pilata, mutta sitä voi muokata vielä joustavammaksi ja tasaisemmaksi. Taiteellisen tason riman on oltava korkealla. Rimaa ei missään tilanteessa saa alittaa, mutta se pitää pyrkiä ylittämään joka kerta.”

Klassikkoja ja nykymusiikkia

John Storgårds haluaa antaa oman panoksensa paitsi orkesterin taiteellisen tason kehittämiseen myös ohjelmistoon. Eri aikakausien keskeisten klassikkosäveltäjien kuten **Brahmsin, Tšaikovskin ja Beethovenin** teosten lisäksi Storgårds haluaa sisällyttää ohjelmistoon myös pohjoismaista ja pohjoiseurooppalaista musiikkia.

”Helsingin kaupunginorkesterilla on perinteisesti ollut vahvat linkit naapurimaitensa musiikkikulttuuriin. Viime vuosikymmeninä tämä yhteys ei ole ollut erityisen vahvasti esillä orkesterin ohjelmistossa, ja siksi on tärkeää pitää silmät ja korvat auki naapurimaiden säveltäjien musiikkiin”, Storgårds muistuttaa.

Nykymusiikki on aina ollut lähellä viulisti-kapellimestari John Storgårdsin sydäntä.

”Haluan yhdistellä klassista ja uutta musiikkia kiinnostaviksi konserttiohjelmiksi. Pääpaino ei tule olemaan uudessa musiikissa, mutta se ei myöskään saa loistaa pois-aolollaan. Uutta musiikkia tullaan esittämään suhteellisen säännöllisesti”, Storgårds kertoo ohjelmistosuunnitelmistaan.

John Storgårds luottaa kaupunginorkesterin yleisöön. ”Orkesterilla on hyvä yleisöpohja, ja uskon, ettei yleisö pelkää myöskään yllätyksiä eikä uusia ideoita tai säveltäjiä. Olen jo päävierailijana huomannut, että yleisö suhtautuu ennakkoluulottomasti myös ohjelmiston hieman rohkeampiin valintoihin. Olen luottavainen, että voin olla oma itseni ja samalla pitää huolta traditioista.”

Kaukainen horisontti hoitaa sielua

Helsingin kaupunginorkesterin ylikapellimestarin tehtävän lisäksi John Storgårds toimii myös Lapin kamariorkesterin taiteellisena johtajana sekä keväeseen 2009 asti Tampere Filharmonian ylikapellimestarina.

Storgårds tunnetaan myös ahkerasti esiintyvänä viulistina. Yli kymmenellä konserttolevyllään hän on Suomen eniten levyttänyt viulustolisti. Konserttikiertueet vievät miestä kotimaanmatkojen lisäksi myös maailman ääriin, viimeksi keväällä Australiaan ja elokuussa Kiinaan.

”Viulukeikkani ovat vähentyneet, mutta soittokehtoni on edelleen hyvä. Yritän ajoittain varata aikaa myös tiiviiseen harjoitteluun. Aika pitää repiä vaikka yöstä”, Storgårds kertoo.

Storgårds hoitaa kuntoaan liikumalla luonnossa ja erityisesti meren äärellä.

”Olen aina asunut meren äärellä ja viettänyt kesäni saaristossa. Olen perushelsinkiläinen, mutta en stadilainen, sillä en ole koskaan asunut keskustassa. Helsingissä parasta on luonnon läheisyys. Helsingissä ei ole liikaa ihmisiä – tämä on pääkaupunki, mutta täällä on paljon tilaa hengittää.”

Kolmetoista kautta Lapin kamariorkesterin taiteellisena johtajana on tehnyt John Storgårdista ”osa-aikalappilaisen”.

”Lapin primitiivinen ja karu luonto lataa akkuja. Lapin avarat tunturimaisemat ovat tavallaan lähellä merimaisemaa. Kaukaiseen horisonttiin katsominen tekee hyvää sielulle.”

Päivi Arvonen